

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Vláda Slovenskej republiky predkladá na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky návrh zákona o premenách obchodných spoločností a družstiev a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“).

Návrh zákona reaguje na potrebu zabezpečiť transpozíciu Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2121 z 27. novembra 2019, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2017/1132, pokiaľ ide o cezhraničné premeny, zlúčenia alebo splynutia a rozdelenia (ďalej len ako „smernica (EÚ) 2019/2121“) do slovenského právneho poriadku.

Rovnako je cieľom návrhu vyhotovenie jednotnej, ucelenej a prehľadnej právnej úpravy splynutí, zlúčení, rozdelení, zmeny právnej formy a tiež ich cezhraničných alternatív, ktorá nahrádza aktuálne platnú právnu úpravu.

V súčasnosti je právna úprava vnútroštátnych splynutí a zlúčení, rozdelení, zmeny právnej formy ako aj cezhraničných zlúčení a splynutí obsiahnutá v zákone č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník. Nakoľko bola do Obchodného zákonníka právna úprava dopĺňaná priebežne aj v súvislosti s čiastkovou transpozíciou obchodnoprávných smerníc, je zložito usporiadaná a fragmentovaná. Transpozícia smernice (EÚ) 2019/2121 dáva priestor na to, aby popri novej právnej úprave vyplývajúcej zo smernice (EÚ) 2019/2121 prešli revíziou aj ostatné ustanovenia Obchodného zákonníka týkajúce sa zlúčení, splynutí, rozdelení a zmeny právnej formy obchodných spoločností a družstva (ďalej ako „spoločnosť“).

Návrh zákona tak vychádza z ustanovení Obchodného zákonníka. Dopĺňa sa o nové postupy pre cezhraničnú mobilitu spoločností s úmyslom jej väčšej podpory, a tiež s cieľom poskytnúť primeranú (a oproti pôvodnej úprave silnejšiu) ochranu vlastníkom obchodných podielov alebo akcií, veriteľom spoločností a zamestnancom. Súčasne návrh zákona prichádza so zmenami, ktoré si vyžiadala aplikačná prax.

Predkladaná úprava zavádza novú terminológiu. Premeny a cezhraničné premeny predstavujú zásadné zmeny v spoločnosti, kedy dochádza k transformácii imania spoločnosti, vzniku nových a zániku pôvodných spoločností, čo má významný dopad aj na spoločníkov spoločnosti, ktorí prestávajú byť spoločníkmi v pôvodných spoločnostiach a vzniká im vzťah k spoločnostiam novým, pričom veriteľom pôvodných spoločností sa mení subjekt záväzku. Aj preto bol zvolený pojem premena ako nové označenie pre tieto typy zmien v obchodných spoločnostiach.

Premenou sa rozumie fúzia (splynutie a zlúčenie spoločností) a rozdelenie spoločností. Cezhraničnou premenou sa rozumie cezhraničná fúzia (splynutie a zlúčenie spoločností) a cezhraničné rozdelenie. Zmeny právnej formy zahŕňajú zmenu právnej formy a cezhraničnú zmenu právnej formy.

Navrhuje sa zaviesť tieto nové inštitúty:

1. odštiepenie – inštitút zodpovedajúci čiastočnému rozdeleniu, kedy rozdeľovaná spoločnosť nezaniká a jej časť sa odčleňuje do inej spoločnosti. Predmetnú úpravu vyžaduje smernica (EÚ) 2019/2121 pre cezhraničné rozdelenia, predkladateľ ju však rozširuje aj na rozdelenia vnútroštátne s cieľom poskytnúť spoločnostiam ďalšiu možnosť ako svoje podnikanie usporiadať,
2. cezhraničné rozdelenie – smernicou (EÚ) 2019/2121 vyžadovaný inštitút, ktorý má podporiť cezhraničnú mobilitu spoločností v EÚ – ide o také rozdelenie spoločnosti, kedy nástupníckou spoločnosťou je novozaložená spoločnosť a je prítomný cezhraničný element v podobe aspoň jednej zúčastnenej alebo nástupníckej spoločnosti zapísanej v inom členskom štáte EÚ,
3. cezhraničná zmena právnej formy – rovnako smernicou (EÚ) 2019/2121 vyžadovaný inštitút, kedy spoločnosť mení sídlo z jedného členského štátu do druhého a zároveň sa mení aj jej právna forma v súlade s právom štátu po zmene právnej formy.

Navrhovaná právna úprava si vyžiadala zmeny aj v zákone č. 530/2003 Zb. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhláske č. 25/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú vzory tlačív na podávanie návrhov na zápis do obchodného registra a zoznam listín, ktoré je potrebné k návrhu na zápis priložiť. V súvislosti so zmenami v terminológii ako aj zavedením nových inštitútov cezhraničných premien sa navrhujú ďalšie zmeny a legislatívno-technické úpravy v iných platných právnych predpisoch, nevyhnutné na to, aby sa dali vnútroštátne, ale aj cezhraničné premeny uskutočniť.

Návrh zákona predpokladá pozitívny a negatívny vplyv na podnikateľské prostredie, pozitívny vplyv na informatizáciu spoločnosti a negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy. Návrh zákona nebude mať vplyv na životné prostredie, sociálne vplyvy, vplyvy na služby verejnej správy pre občana a ani vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Návrh zákona nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná a zákonmi a súčasne je v súlade s právom Európskej únie.

B. Osobitná časť

K čl. I

K § 1 (Predmet zákona)

Návrhom zákona dochádza k transpozícii smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2121 z 27. novembra 2019, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2017/1132, pokiaľ ide o cezhraničné premeny, zlúčenia alebo splynutia a rozdelenia (ďalej ako „smernica (EÚ) 2017/1132 v platnom znení“) do právneho poriadku Slovenskej republiky. V súvislosti s transpozíciou smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení sa zavádzajú nové inštitúty, ktorými sú cezhraničné rozdelenie a cezhraničná zmena právnej formy a nepriamo aj odštiepenie. Tiež sa dopĺňajú ustanovenia o cezhraničných zlúčeníach a splynutiach.

V podmienkach Slovenskej republiky ide o právnu úpravu, ktorú doposiaľ upravoval Obchodný zákonník. Na základe viacerých transpozícií smerníc v minulosti, sa stála právna úprava zlúčení, splynutí a rozdelení obchodných spoločností a družstva v Obchodnom zákonníku neprehľadná a roztrieštená. Transpozícia smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení dala predkladateľovi príležitosť riešiť túto situáciu a vytvorila priestor pre prípravu úplne novej a samostatnej právnej úpravy.

V súlade s účelom smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení a cieľom predkladateľa sa tak navrhuje nová právna úprava premien obchodných spoločností a družstva ako aj cezhraničných premien a zmien právnej formy.

Základným cieľom zákona je vytvoriť jednotnú, ucelenú a prehľadnú právnu úpravu premien, cezhraničných premien a zmien právnej formy pre všetky druhy obchodných spoločností a družstva.

Premenou sa rozumie fúzia a rozdelenie obchodných spoločností a družstva. Fúziou sa rozumie zlúčenie a splynutie obchodných spoločností a družstva. V zmysle obchodného práva ide o dobrovoľné zrušenie obchodných spoločností s právnym nástupcom, ktorému predchádza zánik spoločnosti bez likvidácie.

Cezhraničnou premenou sa rozumie cezhraničné zlúčenie a splynutie (cezhraničná fúzia) a cezhraničné rozdelenie. Ide o také premeny, kedy aspoň jednou zúčastnenou spoločnosťou je spoločnosť zapísaná v inom členskom štáte.

Zmenami právnej formy sa rozumie zmena právnej formy tak, ako bola vnímaná v Obchodnom zákonníku a cezhraničná zmena právnej formy. Tá predstavuje nový inštitút, ktorý umožňuje spoločnostiam mobilitu v rámci EÚ.

Touto osobitnou právnou úpravou dôjde k vyňatiu ustanovení o zlúčeníach, splynutiach, rozdeleniach a zmene právnej formy z Obchodného zákonníka.

Popis a podmienky jednotlivých transakcií, pri ktorých sa uskutočňujú významné zmeny v živote spoločnosti a družstva, sa budú spravovať výlučne týmto zákonom, ak zákon neustanovuje inak.

Tento zákon sa vzťahuje na obchodné spoločnosti a družstvá v zmysle Obchodného zákonníka.

Tento zákon sa na európsku spoločnosť a európske družstvo aplikuje v tom rozsahu, v akom sa tieto spravujú ustanoveniami o akciovej spoločnosti. Uvedené je odôvodnené najmä

existujúcou osobitnou právnou úpravou založenia týchto osobitných subjektov zlúčením alebo splynutím.

K § 2 (Základné pojmy)

Ustanovenie definuje všeobecné pojmy a pojmy, ktoré používa v tomto zákone
Vymedzenie všeobecných pojmov vychádza z Obchodného zákonníka. Zavedenie iných si vyžiadala nová legislatívna úprava alebo nasledovanie pojmov tak, ako ich využíva právna prax alebo akademická pôda. Ako nové sa vymedzujú najmä pojmy premena, cezhraničná premena, fúzia, odštiepenie, cezhraničné rozdelenie, cezhraničná zmena právnej formy.

Zavádza sa pojem premena. Na účely tohto zákona sa premenou rozumie fúzia a rozdelenie. Predkladaná úprava zavádza aj pojem cezhraničná premena, ktorou sa rozumie cezhraničná fúzia a cezhraničné rozdelenie. Ide o cezhraničný ekvivalent premien.

Zmenami právnej formy sa rozumejú zmena právnej formy a cezhraničná zmena právnej formy.

So zavedením nového inštitútu odštiepenia je spojený aj pojem rozštiepenie spoločnosti. Predkladateľ považuje za vhodné pre podnikateľské vzťahy zaviesť inštitút tzv. čiastočného rozdelenia – odštiepenie. Uvedené v prípade cezhraničných rozdelení vyžaduje aj smernica (EÚ) 2017/1132 v platnom znení a predkladateľ považuje za vhodné tento inštitút zahrnúť aj v prípade vnútroštátnych transakcií. Z uvedeného dôvodu sa v zákone rozlišuje medzi rozštiepením a odštiepením spoločnosti.

Rozštiepením sa v zmysle doterajšej právnej úpravy v Obchodnom zákonníka rozumelo rozdelenie. Rozdeľovaná spoločnosť zaniká a jej imanie prechádza na iné už jestvujúce spoločnosti, alebo novozaložené spoločnosti, alebo kombinovaných spôsobom na jestvujúcu spoločnosť/spoločnosti a novozaloženú spoločnosť/spoločnosti.

Odštiepením sa rozumie, ak rozdeľovaná spoločnosť nezaniká – časť jej imania prechádza na inú spoločnosť alebo viac spoločností, či už jestvujúcich alebo novozaložených, prípadne ich kombináciu. Odštiepenie je potrebné odlišiť od predaja podniku, nakoľko v tomto prípade prichádza k prechodu časti imania a jedným z účinkov je aj zmena v osobách spoločníkov.

Cezhraničné rozdelenie je nový typ cezhraničnej transakcie, ktorého transpozícia vyplýva zo smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení. Cieľom smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení v tomto smere je poskytnúť chýbajúce postupy pre cezhraničnú mobilitu spoločností s úmyslom jej podporenia a tiež poskytnúť primeranú ochranu vlastníkom podielov/akcií, veriteľom spoločností a zamestnancom. Cezhraničné rozdelenie, rovnako ako rozdelenie, môže byť uskutočnené vo forme cezhraničného rozštiepenia alebo cezhraničného odštiepenia, rovnako do úvahy pripadá cezhraničné rozdelenie splynutím a cezhraničné rozdelenie zlúčením.

Cezhraničná zmena právnej formy je rovnako smernicou (EÚ) 2017/1132 v platnom znení zavádzaný nový inštitút, ktorý má podporiť cezhraničnú mobilitu spoločností v EÚ. V smernici (EÚ) 2017/1132 v platnom znení je označovaná ako cezhraničná konverzia, alebo cezhraničná premena a ide o transakciu, kedy spoločnosť de facto mení svoje sídlo z jedného členského štátu do druhého členského štátu, táto transakcia je však nevyhnutne sprevádzaná aj zmenou právnej formy. Pôvodným členským štátom je ten štát, z ktorého

spoločnosť odchádza. Cieľovým členským štátom je štát, do ktorého spoločnosť prichádza

a ktorého právnu formu preberá. Spoločnosť, ktorá sa takto vytvorí sa na účely návrhu zákona označuje ako premenená spoločnosť.

Zavádza sa pojem zúčastnená a nástupnícka spoločnosť. Cieľom takejto úpravy je jasne definovať postavenie spoločnosti pri konkrétnej transakcii.

K § 3 (Nepripustnosť premeny, cezhraničnej premeny a zmien právnej formy)

Zavádza sa pravidlo, podľa ktorého je premena spoločnosti a cezhraničná premena spoločnosti neprípustná, ak zúčastnené spoločnosti a nástupnícke spoločnosti majú rozdielnu právnu formu, ak zákon neustanovuje inak. Výnimkou je prípad zlúčenia spoločnosti s ručením obmedzeným a akciovej spoločnosti, pri ktorom spoločnosť s ručením obmedzeným zaniká a jej imanie prechádza na akciovú spoločnosť. Rovnakú výnimku predstavuje zlúčenie jednoduchej spoločnosti na akcie a akciovej spoločnosti, pri ktorom jednoduchá spoločnosť na akcie zaniká a jej imanie prechádza na akciovú spoločnosť.

Skutočnosť, že je premena, cezhraničná premena alebo zmena právnej formy znamená, že takáto premena sa nemôže uskutočniť, nakoľko nespĺňa podmienky stanovené zákonom. Štatutárny orgán je povinný sa premeny v danom prípade zdržať (§ 6).

Zmena právnej formy je neprípustná, ak ju ďalej zákon nedovoľuje. Ustanovenie definuje aj podmienky prípustnosti cezhraničnej zmeny právnej formy. Smernica (EÚ) 2017/1132 v platnom znení upravuje možnosť cezhraničnej zmeny právnej formy pre spoločnosť s ručením obmedzeným a akciovú spoločnosť. K cezhraničnej zmene právnej formy môže prísť len ak premenená spoločnosť má mať niektorú z obdobných právnych foriem podľa práva cieľového štátu. Smernica (EÚ) 2017/1132 v platnom znení v Prílohe definuje, ktoré typy spoločností to pre ktorý členský štát sú.

Súčasne odseky 5 a 6 dopĺňajú ďalšie podmienky, pri naplnení ktorých premena spoločnosti, cezhraničná premena spoločnosti alebo zmeny právnej formy nebudú prípustné.

V odseku 5 písmená a) až d) vychádzajú z právnej úpravy, ktorá bola doposiaľ zahrnutá v Obchodnom zákonníku na základe novely Obchodného zákonníka č. 264/2017 Z. z., ktorá sa týkala nekalých fúzií. Tým sa sprísnila podmienky na proces zlúčenia, splnutia alebo rozdelenia spoločnosti. Novela tak reagovala na aplikačné problémy spojené s reťazovými zlúčeniami/splynutiami, ktoré boli často realizované s cieľom vyhnúť sa riadnemu plneniu povinností.

Zároveň sa dopĺňa nové písmeno e), ktoré vyhlasuje premenu a cezhraničnú premenu za neprípustnú, ak by v dôsledku odštiepenia rozdeľovaná spoločnosť a niektorá z nástupníckych spoločností boli v hroziacom úpadku. Vymedzenie hroziaceho úpadku je predmetom zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a príslušných vykonávacích predpisov.

Odsek 6 vychádza z podmienok neprípustnosti premeny alebo cezhraničnej premeny. Ak tieto podmienky existujú, zmenu právnej formy alebo cezhraničnú zmenu právnej formy nie je možné uskutočniť.

K § 4 (Účinnosť premeny, cezhraničnej premeny a zmien právnej formy)

V prípade vnútroštátnej premeny a zmeny právnej formy je účinnosť premeny spoločnosti naviazaná na zápis do obchodného registra. Zápis do obchodného registra sa spravuje zákonom č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri v znení neskorších predpisov.

V prípade cezhraničnej premeny a cezhraničnej zmeny právnej formy smernica (EÚ) 2017/1132 v platnom znení rozlišuje právnym poriadkom ktorého členského štátu sa má cezhraničná premena riadiť. Pri cezhraničnej fúzii a cezhraničnej zmene právnej formy sa účinnosť nadobúda podľa práva členského štátu, ktorým sa spravuje nástupnícka spoločnosť. Nástupníckou spoločnosťou je pri cezhraničnej fúzii spoločnosť, ktorá sa stáva právnym nástupcom zlučovaných alebo splyvajúcich spoločností a pri cezhraničnej zmene právnej formy ide o premenenú spoločnosť. Pri cezhraničnom rozdelení sa účinnosť nadobúda podľa práva členského štátu, ktorým sa spravuje rozdeľovaná spoločnosť.

K § 5 (Účinky premeny, cezhraničnej premeny a zmien právnej formy)

Predmetné ustanovenie obsahuje právny režim premien, cezhraničných premien a cezhraničnej zmeny právnej formy obchodných spoločností a ich vzájomné vysporiadanie vzťahov ako aj vysporiadanie vzťahov medzi zúčastnenými spoločnosťami a tretími osobami.

Účinky premeny a cezhraničnej premeny sú naviazané na deň účinnosti, ktorý nastáva zápisom premeny spoločnosti do obchodného registra.

Je potrebné uviesť, že okrem spomenutých účinkov majú dané transakcie aj iné účinky, v zákone vyslovene neuvedené. Zásadným z nich je prechod práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov. Uvedené sa spravujú § 27 a § 28 Zákonníka práce, predkladateľ nepovažoval za vhodné ich výslovne uvádzať v ustanovení návrhu, nakoľko právna úprava Zákonníka práce je v tomto ohľade dostatočná.

K § 6 (Osobitná zodpovednosť štatutárneho orgánu za škodu)

Ustanovenie upravuje občianskoprávnu zodpovednosť štatutárnych orgánov voči spoločnosti a jej spoločníkom. Zároveň upravuje situácie, pri ktorých sú členovia štatutárnych orgánov povinní zdržať sa premeny. Ide o situácie, kedy hodnota záväzkov nástupníckej spoločnosti presahuje hodnotu majetku nástupníckej spoločnosti. Všeobecné ustanovenia o zodpovednosti štatutárneho orgánu podľa Obchodného zákonníka nie sú dotknuté.

Na štatutárny orgán sa rovnako vzťahujú ustanovenia Obchodného zákonníka o zodpovednosti štatutárneho orgánu.

**DRUHÁ ČASŤ
USTANOVENIA O PREMENÁCH**

PRVÁ HLAVA

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA PRE FÚZIU A ROZDELENIE

Prvá hlava druhej časti obsahuje všeobecné ustanovenia pre fúziu a rozdelenie. Tieto ustanovenia predstavujú základnú úpravu premien vo všeobecnosti. Osobitné ustanovenia sú upravené pre spoločnosť s ručením obmedzeným, akciovú spoločnosť, jednoduchú akciovú spoločnosť a družstvo. Na fúziu alebo rozdelenie verejnej obchodnej spoločnosti a komanditnej spoločnosti sa uplatnia len všeobecné ustanovenia obsiahnuté v tejto hlave.

K § 7 (Vypracovanie návrhu projektu premeny)

Prvým krokom pri vnútroštátnej premene spoločnosti je vypracovanie návrhu projektu premeny. V Obchodnom zákonníku bol doteraz zaužívaný pojem návrh zmluvy o splynutí alebo zmluvy o zlúčení spoločnosti.

Návrh projektu premeny povinne vypracujú štatutárne orgány zúčastnených spoločností vo vzájomnej súčinnosti. Pojem zúčastnené spoločnosti pre jednotlivé typy premien je upravený v § 2 zákona. Osobitné ustanovenia ďalej upravujú povinné náležitosti projektu premeny. Náležitosti projektu premeny sú rôzne v nadväznosti na to, o aký typ obchodnej spoločnosti ide.

Návrh projektu premeny podlieha schváleniu. Potrebný počet hlasov na schválenie projektu premeny je upravený pri jednotlivých právnych formách a typoch premien.

K § 8 (Všeobecné náležitosti návrhu projektu premeny)

Ustanovenie definuje všeobecné náležitosti návrhu projektu premeny. Ide o obligatórne náležitosti. Rozsah uvedených všeobecných náležitostí projektu premeny bol v celom rozsahu prebratý z Obchodného zákonníka. Tieto náležitosti musí obsahovať tak návrh, ako aj samotný schválený projekt premeny a nejde o uzavretý zoznam náležitostí.

Pri spoločnosti s ručením obmedzeným, akciovej spoločnosti a družstve sú tieto všeobecné náležitosti ďalej doplnené o ďalšie osobitné náležitosti, ktoré si vyžaduje jednotlivý typ spoločnosti.

Ustanovenie § 8 sa bude v celom rozsahu vzťahovať na osobné spoločnosti.

Jednou z náležitostí projektu premeny je aj určenie účtovného dňa v zmysle písmena d). Uvedené je potrebné vnímať v súvislosti s § 4 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. Spätne je možné rozhodný deň určiť najskôr na prvý deň aktuálneho účtovného obdobia len za podmienky, že účtovná závierka za predchádzajúce obdobie nebola schválená. Ak schválená bola, nedá sa už do nej vstupovať. Nakoľko pri premene musí účtovná jednotka majetok a záväzky preceniť a vypracovať účtovnú závierku, v danom prípade by bolo možné zvoliť účtovný deň len neskôr a to tak, aby tieto podmienky mohli byť splnené.

K § 9 (Prílohy návrhu projektu premeny)

Spoločenskú zmluvu možno charakterizovať ako základný dokument spoločnosti, v ktorom sú obsiahnuté všetky informácie o spoločnosti.

Nakoľko premeny predstavujú zmenu v živote spoločnosti, zákon stanovuje povinnosť k projektu premeny vyhotoviť a priložiť návrh spoločenskej zmluvy a stanov, ak sa

vyhotovujú, v prípade ak vzniká nová nástupnícka spoločnosť. Na schválenie spoločenskej zmluvy sa aplikujú rovnaké ustanovenia ako na schválenie projektu premeny.

K § 10 (Zverejňovanie návrhu projektu premeny)

Ustanovenie o publicite návrhu projektu premeny, ktoré vychádza z doterajšej právnej úpravy Obchodného zákonníka. Už táto úprava je transpozíciou smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení v časti o zlúčení a splynutí akciových spoločností.

V zmysle doterajšej právnej úpravy Obchodného zákonníka sa takáto povinnosť uloženia aplikovala na akciové spoločnosti a primerane aj na spoločnosti s ručením obmedzeným. Návrh predpokladá takéto zverejnenie pre všetky obchodné spoločnosti a družstvo, nakoľko v danej povinnosti predkladateľ nevidí dôvod na diferenciáciu medzi právnymi formami.

Povinnosť uložiť návrh projektu premeny do Zbierky listín môže zúčastnená spoločnosť splniť aj zverejnením návrhu projektu premeny v Obchodnom vestníku vyplýva z doterajšej právnej úpravy Obchodného zákonníka, ktorá bola do Obchodného zákonníka zavedená zákonom č. 193/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov.

K § 11 (Oznámenie správcovi dane)

Povinnosť oznámenia transakcie správcovi dane bola zavedená ako nástroj na boj proti podvodným fúziám a rozdeleniam. Predkladateľ ponecháva túto právnu úpravu, rozširuje ju, okrem spoločností zanikajúcich pri zlúčení alebo splynutí aj na rozdeľovanú spoločnosť v prípade odštiepenia, nakoľko táto síce nezaniká, ale môže sa meniť jej imanie.

K § 12 (Oznámenie záložnému veriteľovi)

Ustanovenie upravuje povinnosť spoločníka zanikajúcej spoločnosti informovať záložných veriteľov o skutočnosti, že bol vypracovaný projekt premeny.

Pôvodná právna úprava túto povinnosť vzťahovala na spoločnosť ako takú. Predkladateľ však túto povinnosť presúva zo spoločnosti na samotného spoločníka, ktorý je vo vzťahu záložcom alebo záložným dlžníkom a tak by mal, najmä v prípade akciovej spoločnosti, lepšie poznať pomery daného záložného práva ako spoločnosť samotná.

K § 13 (Schvaľovanie návrhu projektu premeny)

Všeobecné ustanovenie o schvaľovaní projektu premeny, aplikuje sa na všetky spoločnosti, pričom špecifiká sú upravené pri jednotlivých právnych formách a transakciách.

K § 14 (Zrušenie schváleného projektu premeny)

Nový inštitút zrušenia projektu premeny dáva spoločnostiam právo zrušiť projekt premeny a od transakcie ustúpiť, avšak len do momentu, kým bol podaný návrh na zápis premeny do obchodného registra. Doposiaľ právna úprava negarantovala možnosť zrušiť schválený projekt premeny, uvedené si vyžiadala aplikačná prax.

Rozhodnutie o zrušení musí byť prijaté za rovnakých podmienok, ako rozhodnutie

o premene spoločnosti a vyžaduje sa aj jeho zverejnenie. V zmysle § 769 Obchodného zákonníka je povinnosť zverejnenia údajov splnená ich zverejnením v Obchodnom vestníku.

K § 15 (Správa audítora)

Navrhovaná právna úprava vychádza v plnom rozsahu z doterajšej platnej právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku.

Právna úprava bola zavedená do Obchodného zákonníka zákonom č. 264/2017 Z. z. Cieľom novelizácie Obchodného zákonníka bolo zamedziť nepoctivým fúziám obchodných spoločností.

Zavádza sa legislatívna skratka „audítora“, nakoľko je z legislatívno-technického hľadiska kvôli jasnosti a prehľadnosti textu nevyhnutná.

K § 16 (Návrh na zápis premeny do obchodného registra)

Ustanovenie upravuje podávanie návrhu na zápis premeny do obchodného registra.

V zmysle odseku 2 sa k návrhu na zápis premeny spoločnosti do obchodného registra prikladajú prílohy podľa osobitného predpisu. Ide o zákon č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri v znení neskorších predpisov a vyhlášku Ministerstva spravodlivosti SR č. 25/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú vzory tlačív na podávanie návrhov na zápis do obchodného registra a zoznam listín, ktoré je potrebné k návrhu na zápis priložiť.

K § 17 (Zodpovednosť audítora)

Navrhovaná právna úprava vychádza v plnom rozsahu z doterajšej platnej právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku.

Právna úprava zodpovednosti audítora bola zavedená do Obchodného zákonníka zákonom č. 500/2001 Z. z. Predmetnou novelou Obchodného zákonníka sa do slovenského právneho poriadku transponovalo šesť obchodných smerníc Rady Európskej únie, ktoré v súčasnosti už nie sú účinné:

1. Prvá obchodná smernica Rady č. 68/151/EHS z 9. marca 1968 o koordinácii zabezpečení, ktoré členské štáty požadujú z dôvodu ochrany záujmov spoločníkov a iných od spoločností podľa článku 58 odsek 2 Zmluvy so zámerom vytvoriť takéto zabezpečenia ekvivalentné v celom Spoločenstve,
2. Druhá obchodná smernica Rady č. 77/91/EHS z 13. decembra 1976 o koordinácii zabezpečení, ktoré členské štáty požadujú z dôvodu ochrany záujmov spoločníkov a iných

od spoločností podľa článku 58 odsek 2 Zmluvy v súvislosti so založením a vznikom kapitálových spoločností, s vytváraním a zmenou ich imania, so zámerom vytvoriť takéto zabezpečenia ekvivalentné v celom Spoločenstve,

3. Tretia obchodná smernica Rady č. 78/855/EHS z 9. októbra 1978 prijatá na základe článku 54 odsek 3 písm. g) Zmluvy, ktorá sa týka fúzií kapitálových spoločností,
4. Šiesta obchodná smernica Rady č. 82/891/EHS zo 17. decembra 1982 prijatá na základe článku 54 odsek 3 písm. g) Zmluvy, ktorá sa týka rozdelenia kapitálových spoločností,
5. Jedenásta obchodná smernica Rady č. 89/666/EHS z 21. decembra 1989, týkajúca sa

požiadaviek na zverejňovanie informácií v súvislosti s pobočkami kapitálových spoločností
otvorených v členských štátoch, ak sa zahraničná spoločnosť riadi zákonom iného štátu;

6. Dvanásť obchodná smernica Rady č. 89/667/EHS z 21. decembra 1989 o jednoosobových kapitálových spoločnostiach, Acquis communautaire vzťahujúce sa na právo obchodných spoločností dopĺňa Smernica Rady č. 86/653/EHS z decembra 1986 o samostatne zárobkových obchodných zástupcoch, ktorá zasahuje do úprava obchodných záväzkových vzťahov.

Úprava v súlade so smernicou (EÚ) 2017/1132 v platnom znení vyžaduje, aby bol audítor od zúčastnenej spoločnosti nezávislý, pričom ustanovenia zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov o nezávislosti (§ 21 a nasl.) sa majú použiť primerane v tom zmysle, aby správy vyžadované návrhom zákona boli vypracované nestranne a nezávisle.

K § 18 (Neplatnosť premeny spoločnosti)

Navrhovaná právna úprava vychádza v plnom rozsahu z doterajšej platnej právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku.

Právna úprava rozhodnutia o určení neplatnosti premeny spoločnosti bola zavedená do Obchodného zákonníka zákonom č. 500/2001 Z. z. Predmetnou novelou Obchodného zákonníka sa do slovenského právneho poriadku transponovalo šesť obchodných smerníc Rady Európskej únie.

Zavedenie možnosti domáhať sa vyslovenia neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia, ktoré schválilo projekt premeny predstavuje transpozíciu článkov tretej a šiestej obchodnej smernice Rady.

K § 19 (Ochrana spoločníkov)

Navrhovaná právna úprava vychádza v plnom rozsahu z doterajšej platnej právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku.

Právna úprava ochrany spoločníka bola zavedená do Obchodného zákonníka zákonom č. 500/2001 Z. z. Predmetnou novelou Obchodného zákonníka sa do slovenského právneho poriadku transponovalo šesť obchodných smerníc Rady Európskej únie. Tieto smernice už v súčasnosti nie sú účinné a boli nahradené smernicou (EÚ) 2017/1132.

K § 20 (Ochrana veriteľov)

Navrhovaná právna úprava vychádza v plnom rozsahu z doterajšej platnej právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku.

Právna úprava ochrany veriteľov bola zavedená do Obchodného zákonníka zákonom č. 500/2001 Z. z. Predmetnou novelou Obchodného zákonníka sa do slovenského právneho poriadku transponovalo šesť obchodných smerníc Rady Európskej únie. Tieto smernice už v súčasnosti nie sú účinné a boli nahradené smernicou (EÚ) 2017/1132.

Dostatočným zabezpečením sa rozumie také zabezpečenie, ktoré zodpovedá druhu a výške pohľadávky veriteľa. Ak tento so zabezpečením nesúhlasí, resp. ho nepovažuje za dostatočné, v zmysle odkazu na § 215 odsek 4 Obchodného zákonníka rozhodne

o zabezpečení súd.

DRUHÁ HLAVA OSOBITNÉ USTANOVENIA O FÚZII

K § 21 (Všeobecné pravidlá)

Ustanovenie nadväzuje na § 3 zákona, ktorý definuje podmienky neprípustnosti premeny. Základným pravidlom je, že premenu môžu uskutočniť len spoločnosti rovnakej právnej formy. Predmetné ustanovenie definuje výnimku pre prípad fúzií, kedy pripúšťa aj zlúčenie, prípadne splynutie spoločností, ktoré nemajú rovnakú právnu formu.

Prvý diel

Osobitné ustanovenia o fúzii spoločnosti s ručením obmedzeným

K § 22 (Osobitné náležitosti návrhu projektu premeny)

Na fúziu spoločnosti s ručením obmedzeným sa použijú základné ustanovenia, všeobecné ustanovenia a osobitné ustanovenia o fúziách pre tento typ obchodnej spoločnosti.

Ustanovenie definuje osobitné náležitosti projektu premeny, ktoré dopĺňajú náležitosti uvedené v § 8 a ktoré sú špecifické pre tento typ obchodnej spoločnosti.

Odsek 2 stanovuje povinnú formu notárskej zápisnice pre projekt premeny spoločnosti s ručením obmedzeným. Z dôvodu právnej istoty vo vzťahoch, ktoré sa v dôsledku premeny upravujú predkladateľ túto povinnosť považuje za opodstatnenú. Návrhom projektu premeny sa označuje transformačný dokument pred tým, ako ho schváli príslušný orgán spoločnosti.

Projektom premeny sa označuje po schválení, je však jasné, že predpísané náležitosti musí obsahovať rovnako návrh projektu premeny, ako aj následne schválený projekt premeny.

K § 23 (Správa audítora o preskúmaní návrhu projektu premeny)

Ustanovenie upravuje preskúmanie návrhu projektu premeny audítorom a vypracovanie písomnej správy audítora, spolu s náležitosťami písomnej správy. Ustanovenie je potrebné čítať v spojitosti s § 24, ktoré definuje prípady, v ktorých je potrebné takúto správu vypracovať.

Audítora v každom prípade vyberá štatutár spoločnosti. V prípade spoločnosti s ručením obmedzeným nie je potrebné, aby ho potvrdzoval súd, ako je tomu pri akciovej spoločnosti (§ 35 ods. 3).

Oproti doterajšej právnej úprave v Obchodnom zákonníku, predkladateľ nepracuje s pojmom nezávislý expert a ani s pojmom správa nezávislého experta.

Oproti doterajšej právnej úprave sa mení okruh osôb, ktoré môžu pre spoločnosť vypracovať písomnú správu. Predkladateľ túto úlohu zveruje len audítorom. Okrem skutočnosti, že sa týmto smerom obracajú aj iné krajiny Európskej Únie, výhodou je aj to, že audítori sú do značnej miery štandardizovaní (komora, pravidelné vzdelávanie, pravidlá konfliktu záujmov

a vedia zabezpečiť vysoký štandard posúdenia skutočností tak, ako to vyžaduje zákon a aj smernica (EÚ) 2017/1132 v platnom znení).

Právna úprava Správy audítora o návrhu projektu premeny vychádza zo smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení. Tá ju vyžaduje v rámci jej pôsobnosti len pre akciové spoločnosti. Predkladateľ považuje za nevyhnutné, aby sa obdobná správa v užšom okruhu prípadov vyžadovala aj pri premene spoločnosti s ručením obmedzeným. Vyžadovaním správy audítora aj pre spoločnosť s ručením obmedzeným dochádza ku goldplatingu, nakoľko právna úprava ide nad rámec minimálnych požiadaviek smernice.

Na audítora sa okrem ustanovení tohto zákona vzťahuje aj osobitný právny predpis, ktorým je zákon č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite.

K § 24 (Podmienky preskúmania návrhu projektu premeny audítorom)

Ustanovenie definuje prípady, kedy sa vyžaduje preskúmanie návrhu projektu premeny audítorom podľa predchádzajúceho ustanovenia. Pri spoločnosti s ručením obmedzeným je to len vtedy, ak o to požiada niektorý zo spoločníkov, prípadne ak je niektorá zo spoločností v kríze.

V zmysle Obchodného zákonníka je spoločnosť v kríze, ak je v úpadku alebo jej úpadok hrozí. Spoločnosť je v kríze aj vtedy, ak pomer vlastného imania a záväzkov je menej ako 8 ku 100.

Náklady na vypracovanie správy audítora znáša relevantná spoločnosť – tá, ktorá je v kríze, resp. tá, ktorej spoločník požiadal o vypracovanie tejto správy.

K § 25 (Správa štatutárneho orgánu)

Navrhovaná právna úprava vychádza v plnom rozsahu z doterajšej platnej právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku.

Právna úprava správy štatutárneho orgánu bola zavedená do Obchodného zákonníka zákonom č. 500/2001 Z. z. Predmetnou novelou Obchodného zákonníka sa do slovenského právneho poriadku transponovalo šesť obchodných smerníc Rady Európskej únie.

Povinnosť vyhotoviť správu štatutárneho orgánu nie je obligatórnou povinnosťou, zákon v odseku 2 upravuje výnimku, kedy k vypracovaniu správy štatutárneho orgánu nemusí dôjsť.

K § 26 (Osobitná povinnosť priebežného informovania)

Navrhovaná právna úprava vychádza v plnom rozsahu z doterajšej platnej právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku.

Právna úprava osobitnej povinnosti priebežného informovania bola zavedená do Obchodného zákonníka zákonom č. 500/2001 Z. z. Predmetnou novelou Obchodného zákonníka sa do slovenského právneho poriadku transponovalo šesť obchodných smerníc Rady Európskej únie.

Predkladateľ upúšťa od možnosti dohodou spoločníkov vylúčiť povinnosť štatutárov takéto informácie poskytovať, nakoľko má za to, že tieto sú pre spoločníkov za každých okolností

v priebehu procesu prípravy premeny nevyhnutné.

K § 27 (Vyjadrenie dozornej rady)

Navrhovaná právna úprava vychádza v plnom rozsahu z doterajšej platnej právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku.

Právna úprava vyjadrenia dozornej rady bola zavedená do Obchodného zákonníka zákonom č. 500/2001 Z. z. Zákon upravuje výnimky, kedy k vypracovaniu vyjadrenia dozornej rady nemusí dôjsť.

K § 28 (Sprístupnenie dokumentov spoločníkom)

Navrhovaná právna úprava vychádza v plnom rozsahu z doterajšej platnej právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku.

Právna úprava sprístupňovania dokumentov spoločníkom bola zavedená do Obchodného zákonníka zákonom č. 500/2001 Z. z. Predmetnou novelou Obchodného zákonníka sa do slovenského právneho poriadku transponovalo šesť obchodných smerníc Rady Európskej únie.

V prípade spoločnosti s ručením obmedzením sa dokumenty zásadné pre spoločníkov zasielajú spolu s pozvánkou na valné zhromaždenie resp. poskytnutím dokumentov k nahliadnutiu v sídle spoločnosti.

V zmysle právnej praxe sa ako alternatíva zavádza aj zverejnenie týchto dokumentov na webovej stránke spoločnosti, ktoré môže mať v prípade spoločností s ručením obmedzeným praktický význam.

K § 29 (Schvaľovanie návrhu projektu premeny)

Popri všeobecných pravidlách týkajúcich sa schvaľovania projektu premeny uvedených v § 13 zákona sa pre spoločnosť s ručením obmedzeným aplikujú aj tieto osobitné ustanovenia. Pre rozhodnutie valného zhromaždenia o schválení návrhu projektu premeny sa vyžaduje forma notárskej zápisnice.

§ 30 (Výmena podielov)

Rovnako ako v prípade akciovej spoločnosti, vymedzuje sa okruh prípadov, kedy nemožno vydať podiely v nástupníckej spoločnosti za iné podiely.

§ 31 (Ochrana spoločníkov)

Rovnako ako v prípade akciovej spoločnosti, definuje sa postup ktorým si spoločník môže uplatniť právo na primeraný peňažný doplatok a vyplatenie vyrovnacieho podielu.

K § 32 a 33 (Zjednodušené zlúčenie spoločnosti so spoločnosťou, ktorej podiel dosahuje aspoň 90 % a menej ako 100 % základného imania)

Právna úprava zjednodušeného zlúčenia vychádza z právnej úpravy pre akciové spoločnosti a je upravená pre potreby spoločností s ručením obmedzeným.

Druhý diel

Osobitné ustanovenia o fúzii akciovej spoločnosti

§ 34 (Osobitné náležitosti návrhu projektu premeny)

Ustanovenie upravuje osobitné náležitosti projektu premeny pri fúzii akciovej spoločnosti, ktoré dopĺňajú všeobecné náležitosti projektu premeny uvedené v § 8 zákona. Tieto náležitosti musí obsahovať tak návrh, ako aj samotný schválený projekt premeny.

Súčasne sa ustanovuje pre schválený projekt premeny forma notárskej zápisnice o právnom úkone, tak ako to vyplýva z doterajšej právnej úpravy v Obchodnom zákonníku.

§ 35 (Správa audítora o návrhu projektu premeny)

Na vypracovanie správy audítora o návrhu projektu premeny sa primerane použijú ustanovenia o správe audítora o návrhu projektu premeny pri spoločnosti s ručením obmedzeným. Popri úprave v § 23, predmetné ustanovenie upravuje osobitné náležitosti správy audítora.

Zákon ustanovuje podmienky, za ktorých k vypracovaniu správy audítora o návrhu projektu premeny nemusí dôjsť.

Uvedenú úpravu sprevádza aj zodpovedajúca zmena v ustanoveniach Civilného mimosporového poriadku, kedy súd potvrdzuje audítora alebo audítorov vybraných spoločnosťami, ktoré sa na premene zúčastňujú. Predmetná úprava vychádza z požiadaviek smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení.

Zároveň sa pridáva aj lehota, v ktorej má súd audítora potvrdiť. Uvedené vyžadovala právna prax, nakoľko doterajšie ustanovenie Obchodného zákonníka označila ako vágne a povinnosť obrátiť sa s nezávislým expertom na súd bez určenia lehoty na rozhodnutie, transakcie značne predlžovala.

K § 36 (Správa predstavenstva)

Navrhovaná právna úprava vychádza v plnom rozsahu z doterajšej platnej právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku.

Právna úprava správy predstavenstva bola zavedená do Obchodného zákonníka zákonom č. 500/2001 Z. z. Predmetnou novelou Obchodného zákonníka sa do slovenského právneho poriadku transponovalo šesť obchodných smerníc Rady Európskej únie.

Odsek 2 ustanovuje podmienky, za ktorých k vypracovaniu správy predstavenstva nemusí dôjsť.

K § 37 (Osobitná povinnosť priebežného informovania)

Navrhovaná právna úprava vychádza v plnom rozsahu z doterajšej platnej právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku.

Právna úprava osobitnej povinnosti priebežného informovania bola zavedená do Obchodného zákonníka zákonom č. 500/2001 Z. z. Predmetnou novelou Obchodného zákonníka sa do slovenského právneho poriadku transponovalo šesť obchodných smerníc

Rady Európskej únie.

Predkladateľ upúšťa od možnosti dohodou spoločníkov vylúčiť povinnosť členov predstavenstva takéto informácie poskytovať, nakoľko má za to, že tieto sú pre akcionárov za každých okolností v priebehu procesu prípravy premeny nevyhnutné.

K § 38 (Správa dozornej rady)

Navrhovaná právna úprava vychádza v plnom rozsahu z doterajšej platnej právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku.

Právna úprava vyjadrenia dozornej rady bola zavedená do Obchodného zákonníka zákonom č. 500/2001 Z. z. Predmetnou novelou Obchodného zákonníka sa do slovenského právneho poriadku transponovalo šesť obchodných smerníc Rady Európskej únie.

Odsek 3 ustanovuje prípady, kedy k vypracovaniu vyjadrenia dozornej rady nemusí dôjsť.

K § 39 (Dokumenty na nahliadnutie pre akcionárov)

Navrhovaná právna úprava vychádza v plnom rozsahu z doterajšej platnej právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku.

Právna úprava sprístupňovania dokumentov akcionárom na nahliadnutie bola zavedená do Obchodného zákonníka zákonom č. 500/2001 Z. z. Predmetnou novelou Obchodného zákonníka sa do slovenského právneho poriadku transponovalo šesť obchodných smerníc Rady Európskej únie.

K § 40 (Sprístupnenie dokumentov akcionárom)

Navrhovaná právna úprava vychádza v plnom rozsahu z doterajšej platnej právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku.

Právna úprava sprístupňovania dokumentov akcionárom na nahliadnutie bola zavedená do Obchodného zákonníka zákonom č. 500/2001 Z. z. Predmetnou novelou Obchodného zákonníka sa do slovenského právneho poriadku transponovalo šesť obchodných smerníc Rady Európskej únie.

K § 41 (Schvaľovanie návrhu projektu premeny)

Popri všeobecných pravidlách týkajúcich sa schvaľovania projektu premeny upravených v § 8 zákona, sa pre akciovú spoločnosť aplikujú aj tieto osobitné ustanovenia.

Pre rozhodnutie valného zhromaždenia o schválení projektu premeny sa vyžaduje forma notárskej zápisnice, tak ako to upravovala doterajšia právna úprava v Obchodnom zákonníku.

K § 42 (Ochrana majiteľov cenných papierov)

Navrhovaná právna úprava vychádza v plnom rozsahu z doterajšej platnej právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku.

Právna úprava týkajúca sa majiteľov prioritných dlhopisov bola zavedená do Obchodného zákonníka zákonom č. 500/2001 Z. z. Predmetnou novelou Obchodného zákonníka sa do slovenského právneho poriadku transponovalo šesť obchodných smerníc Rady Európskej únie.

K § 43 (Výmena akcií)

Navrhovaná právna úprava vychádza v plnom rozsahu z doterajšej platnej právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku.

K § 44 až § 46

Navrhovaná právna úprava vychádza v plnom rozsahu z doterajšej platnej právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku.

Právna úprava týkajúca sa uplatňovania práva na primeraný peňažný doplatok, vzdanie sa práva na peňažný doplatok, konanie o uplatnení práva na primeraný peňažný doplatok a bola pôvodne zavedená do Obchodného zákonníka zákonom č. 500/2001 Z. z.

Oproti pôvodnej právnej úprave Obchodného zákonníka predkladateľ v § 44 ods. 3 navrhuje umožniť uplatniť právo na primeraný peňažný doplatok aj akcionárovi, ktorý sa nezúčastnil valného zhromaždenia o schvaľovaní návrhu projektu premeny, ktoré sa zo zákonných dôvodov nekonalo.

Predmetný postup ráta s tým, že vyjadrenie nesúhlasného stanoviska na valnom zhromaždení sa má za dostatočné a akcionár nemusí ďalej spoločnosť informovať o tom, že považuje doplatok v peniazoch za neprimeraný.

V zmysle odseku 8 ak bol výmenný pomer neprimeraný, akcionári nie sú povinní akcie vrátiť. Ustanovenie má chrániť tak spoločnosť, ako aj akcionára. Ak bolo určené, že výmenný pomer nebol primeraný a akcionár chce ostať akcionárom spoločnosti, môže si akcie ponechať. Na určenie pomeru vplyv akcionár vplyv nemal a mať nemohol, a je prípadne povinný vrátiť hodnotu, ktorá mu bola vyplatená ako bezdôvodné obohatenie.

K § 47 až 48

Navrhovaná právna úprava vychádza v plnom rozsahu z doterajšej platnej právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku.

Právna úprava týkajúca sa uplatňovania práva na odkúpenie akcií bola pôvodne zavedená do Obchodného zákonníka zákonom č. 500/2001 Z. z.

Predkladateľ v § 47 ods. 3 rozširuje právo na odkúpenie akcií aj na akcionárov spoločností, ktorí sa nezúčastnili na valnom zhromaždení o schvaľovaní návrhu projektu premeny, ktoré sa zo zákonných dôvodov nekonalo.

Predmetný postup ráta s tým, že vyjadrenie nesúhlasného stanoviska na valnom zhromaždení spolu so žiadosťou o odkúpenie akcií sa má za dostatočné a nie je potrebné akcionárovi určovať ďalšiu lehotu na podanie tejto žiadosti.

K § 49 (Zjednodušené zlúčenie spoločnosti so spoločnosťou, ktorá je majiteľom aspoň 90 % akcií, nie však všetkých jej akcií)

Právna úprava týkajúca sa zjednodušeného zlúčenia spoločnosti so spoločnosťou, ktorá je majiteľom aspoň 90%, nie však všetkých jej akcií umožňuje vylúčenie niektorých inštitútov v prípade zlučovania majetkovo prepojených spoločností. Uvedená právna úprava je transpozíciou smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení.

K § 50 (Zjednodušené zlúčenie spoločnosti so spoločnosťou, ktorá je majiteľom všetkých jej akcií)

Právna úprava týkajúca sa zjednodušeného zlúčenia spoločnosti so spoločnosťou, ktorá je majiteľom všetkých jej akcií a umožňuje vylúčenie niektorých inštitútov v prípade zlučovania majetkovo prepojených spoločností. Uvedená právna úprava je transpozíciou smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení.

Tretí diel

Osobitné ustanovenia o fúzii jednoduchej spoločnosti

K § 51 (Všeobecné pravidlo)

Predmetné ustanovenie zavádza pravidlo, že na fúziu jednoduchej spoločnosti na akcie sa použijú osobitné ustanovenia o fúzii akciovej spoločnosti.

K § 52 (Osobitné náležitosti návrhu projektu premeny)

Ustanovenie upravuje osobitné náležitosti projektu premeny, ktoré musí obsahovať projekt premeny pri fúzii jednoduchej spoločnosti na akcie popri všeobecných náležitostiach § 8 zákona a osobitných náležitostiach pre projekt premeny akciovej spoločnosti.

Vzhľadom na špecifikum vedľajších dojednaní v akcionárskej zmluve je nevyhnutné, aby spôsob, ako budú tieto vyrovnané, bol uvedený v návrhu projektu premeny a projekte premeny.

Štvrtý diel

Osobitné ustanovenia o fúzii družstva

K § 53 (Schvaľovanie návrhu projektu premeny)

Ustanovenie špecifikuje spôsob schvaľovania projektu premeny schôdzou členov družstva (zavádza sa legislatívna skratka „členská schôdza“), toto rozhodovanie sa vyžadovanou väčšinou odlišuje tak od osobných, ako aj kapitálových spoločností. Zákon vyžaduje z dôvodu právnej istoty pre uznesenie o schválení projektu premeny formu notárskej zápisnice.

K § 54 (Ochrana členov družstva)

Navrhovaná právna úprava vychádza z doterajšej právnej úpravy Obchodného zákonníka a definuje právo vystúpenia člena z družstva v prípade, ak s fúziou nesúhlasí.

Toto právo je doplnené spôsobom uplatnenia a určením povinnosti nástupníckeho družstva vyplatiť členovi vyrovnací podiel v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka.

K § 55 a 56

Predmetné ustanovenie vychádza z doterajšej platnej právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku.

TRETIA HLAVA

OSOBITNÉ USTANOVENIA O ROZDELENÍ

K § 57 (Všeobecné ustanovenia o odštiepení spoločnosti)

Úprava definuje všeobecné pravidlá novozavedeného inštitútu odštiepenia.

Predkladateľ umožňuje odštiepenie len pre spoločnosť s ručením obmedzeným a akciovú spoločnosť. Pre dané spoločnosti, podľa názoru predkladateľa, bude mať odštiepenie najväčší ekonomický význam.

K § 58 (Prechod majetku a záväzkov)

Definujú sa pravidlá prechodu majetku a záväzkov pre prípad, že uvedené nie je jasne vymedzené v projekte premeny.

K § 59 (Ručenie spoločností pri rozdelení)

Navrhovaná právna úprava vychádza z doterajšej právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku. Nakoľko však návrh zavádza nový inštitút rozštiepenia, je potrebné pri uvedenom odlišiť aj spôsob ručenia za záväzky, ktoré prechádzajú na nástupnícke spoločnosti.

Pri rozštiepení, ktoré je rozdelením v zmysle doterajšej právnej úpravy, navrhovaná právna úprava kopíruje doterajšiu právnu úpravu v Obchodnom zákonníku. Tejto základom sú ustanovenia smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení.

Solidárne ručenie nástupníckych spoločností za záväzkov ďalšej nástupníckej spoločnosti je dôležitým nástrojom na ochranu veriteľov. Predkladateľ sa rozhodol zvoliť aj opcii umožnenú smernicou (EÚ) 2017/1132 v platnom znení – kedy spoločnosti môžu ručiť za záväzky len do výšky čistého obchodného imania, ktoré na ne prešlo. Uvedené ustanovenie sa tak dáva do súladu s ustanoveniami o ručení pre cezhraničnom rozdelení.

Prvý diel

Osobitné ustanovenia o rozdelení spoločnosti s ručením obmedzeným

K § 60 (Všeobecné pravidlo)

V zmysle právnej úpravy sa na rozdelenie spoločnosti s ručením obmedzeným okrem osobitných ustanovení obsiahnutých v tomto diele použijú aj všeobecné ustanovenia pre fúziu a rozdelenie a osobitné ustanovenia pre fúziu spoločnosti s ručením obmedzeným.

K § 61 (Návrh projektu premeny)

Ustanovenie obsahuje náležitosti projektu premeny, ktoré sú obligatórne a ktoré musí návrh projektu premeny pri rozdelení spoločnosti s ručením obmedzeným obsahovať popri všeobecných náležitostiach projektu premeny a osobitných náležitostiach definovaných pri fúzii spoločnosti s ručením obmedzeným. Tieto náležitosti sú vyžadované tak pre návrh projektu premeny, ako aj schválený projekt premeny.

Projekt premeny pri rozdelení musí mať v zmysle odkazu na § 22 formu notárskej zápisnice o právnom úkone.

K § 62 (Ochrana spoločníkov pri odštiepení spoločnosti)

Definujú sa pravidlá pre prípad, že niektorý spoločník pri odštiepení chce ostať spoločníkom len v nástupníckej spoločnosti/nástupníckych spoločnostiach. V danom prípade sa vyžaduje súhlas všetkých spoločníkov tak, aby sa predišlo jednostrannému odchodu spoločníka zo spoločnosti.

K § 63 (Výnimka zo schvaľovania návrhu projektu premeny valným zhromaždením rozdeľovanej spoločnosti)

Smernica (EÚ) 2017/1132 v platnom znení vyžaduje pre rozdelenie akciovej spoločnosti upravenie dvoch výnimiek, kedy sa nevyžaduje schválenie projektu premeny valným zhromaždením.

Predmetné ustanovenie návrhu je jednou z nich, prispôbené na podmienky spoločnosti s ručením obmedzeným. V jeho zmysle, v prípade majetkovo prepojených spoločností, ak sú splnené zákonné predpoklady, nevyžaduje sa rozhodnutie valného zhromaždenia rozdeľovanej spoločnosti.

K § 64 (Výnimka zo schvaľovania návrhu projektu premeny valným zhromaždením nástupníckej spoločnosti)

Výnimka upravená v tomto ustanovení je prebratá z ustanovení o rozdelení akciovej spoločnosti a je prispôbená na podmienky spoločnosti s ručením obmedzeným.

Za splnenia zákonných predpokladov sa nevyžaduje rozhodnutie valného zhromaždenia nástupníckej spoločnosti o premene spoločnosti s ručením obmedzeným.

Druhý diel

Osobitné ustanovenia o rozdelení akciovej spoločnosti a jednoduchej spoločnosti na akcie

K § 65 (Všeobecné pravidlá)

V zmysle právnej úpravy sa na rozdelenie akciovej spoločnosti okrem osobitných ustanovení obsiahnutých v tomto diele použijú aj všeobecné ustanovenia pre fúziu a rozdelenie a osobitné ustanovenia pre fúziu akciovej spoločnosti.

Uvedené platí rovnako pre jednoduchú akciovú spoločnosť.

K § 66 (Návrh projektu premeny)

Ustanovenie obsahuje náležitosti projektu premeny, ktoré sú obligatórne a ktoré musí projekt premeny pri rozdelení akciovej spoločnosti obsahovať popri všeobecných náležitostiach projektu premeny a osobitných náležitostiach definovaných pri fúzii akciovej spoločnosti. Tieto náležitosti musí obsahovať tak návrh, ako aj samotný schválený projekt premeny.

Projekt premeny musí mať v zmysle odkazu na § 34 formu notárskej zápisnice o právnom úkone.

K § 67 (Správa predstavenstva)

Špecifikujú sa náležitosti správy predstavenstva, ktoré musí takáto správa predstavenstva obsahovať popri náležitostiach vyžadovaných pri správe predstavenstva pri fúzii akciovej spoločnosti.

Odsek 2 ustanovuje výnimku z povinnosti vypracovať správu predstavenstva.

K § 68 (Ochrana spoločníkov pri odštiepení spoločnosti)

Definujú sa podmienky ochrany spoločníkov pri odštiepení.

K § 69 (Výnimka zo schvaľovania návrhu projektu premeny valným zhromaždením rozdeľovanej spoločnosti)

Predmetné ustanovenie definuje podmienky, za splnenia ktorých sa nevyžaduje schvaľovanie rozdelenia akciovej spoločnosti valným zhromaždením rozdeľovanej spoločnosti.

Ide o úpravu v zmysle požiadaviek smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení.

K § 70 (Výnimka zo schvaľovania návrhu projektu premeny valným zhromaždením nástupníckej spoločnosti)

Ustanovenie definuje podmienky, za splnenia ktorých sa nevyžaduje schvaľovanie rozdelenia akciovej spoločnosti valným zhromaždením nástupníckej spoločnosti.

Ide o úpravu v zmysle požiadaviek smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení.

Tretí diel

Osobitné ustanovenia o rozdelení družstva

K § 71 až § 75

Navrhovaná právna úprava vychádza v plnom rozsahu z doterajšej platnej právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku.

TRETIA ČASŤ USTANOVENIA O CEZHraniČNÝCH PREMENÁCH

K § 76 (Vypracovanie návrhu projektu cezhraničnej premeny)

V zmysle vymedzenia základných pojmov sa cezhraničnou premenou rozumie cezhraničná fúzia a cezhraničné rozdelenie.

Cezhraničná fúzia bola do právneho poriadku Slovenskej republiky prebratá zákonom č. 657/2007 Z. z. v súvislosti s transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/56/ES z 26. októbra 2005 o cezhraničných zlúčeníach a splynutiach kapitálových spoločností (ďalej ako „10. smernica“). Cieľom prijatia 10. smernice bolo vyplniť medzeru existujúcu v európskom práve obchodných spoločností, a tak prispieť k uľahčeniu cezhraničných fúzií spoločností v prípadoch, kedy tento postup nebol upravený v národnom práve členských štátov EÚ. Predkladaná úprava vychádza z tejto pôvodnej úpravy, zásadne ju modifikuje v súvislosti s požiadavkami smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2121 z 27. novembra 2019, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2017/1132, pokiaľ ide o

cezhraničné premeny, zlúčenia alebo splynutia a rozdelenia (ďalej ako „smernica (EÚ) 2019/2121“).

Cezhraničné rozdelenie je novým inštitútom, ktorý má za cieľ umožniť spoločnostiam viac možností cezhraničnej mobility v EÚ. Je potrebné uviesť, že v zmysle definícií podľa § 2 je cezhraničné rozdelenie len takým rozdelením, kedy nástupnícka spoločnosť/spoločnosti sú novozaloženými spoločnosťami (rozdelenie splynutím). Európska komisia odôvodnila takéto vymedzenie cezhraničných rozdelení zložitou transakciou. Po zhodnotení fungovania tohto inštitútu sa pristúpi k zhodnoteniu, či je možné a vhodné aj jeho rozšírenie. V zmysle systematiky zákona sa na cezhraničné premeny vzťahujú základné ustanovenia o premenách (§ 1 až § 6), všeobecné ustanovenia o cezhraničných premenách (§76 až §94) a následne osobitné ustanovenia pre danú konkrétnu transakciu.

Rovnako ako v prípade vnútroštátnych premien, aj v prípade cezhraničných premien je projekt premeny, v danom prípade teda projekt cezhraničnej premeny základným dokumentom, na ktorého podklade prebieha cezhraničná premena.

Jednotlivé cezhraničné premeny majú svoje špecifiká – v prípade cezhraničnej fúzie vyhotovujú štatutárne orgány zúčastnených spoločností spoločný návrh projektu cezhraničnej premeny. V prípade rozdelenia vypracúva návrh projektu cezhraničnej premeny len štatutár rozdeľovanej spoločnosti (nakolko cezhraničné premeny sú v zmysle smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení upravené len pre cezhraničné rozdelenie splynutím).

Pre zrušenie projektu cezhraničnej premeny platia rovnaké pravidlá, ktoré sa uplatňujú pri zrušení projektu premeny pri vnútroštátnej premene.

K § 77 (Všeobecné náležitosti návrhu projektu cezhraničnej premeny)

Predmetné ustanovenie obsahuje minimálny zoznam náležitostí návrhu projektu cezhraničnej premeny. Osobitné ustanovenia o jednotlivých formách cezhraničných premien obsahujú aj špecifické náležitosti, ktoré návrh projektu premeny pri tej ktorej transakcii musí obsahovať. Tieto náležitosti musí obsahovať tak návrh, ako aj samotný

schválený projekt premeny.
Uvedené ustanovenie je transpozíciou smernice (EÚ) 2019/2121.

K § 78 (Prílohy návrhu projektu cezhraničnej premeny)

K projektu cezhraničnej premeny je potrebné pripojiť aj návrh spoločenskej zmluvy alebo stanov spoločnosti, ktorá vznikne cezhraničnou premenou alebo premenenej spoločnosti.

K § 79 (Správa štatutárneho orgánu)

Správa štatutárneho orgánu je zásadným dokumentom, ktorý štatutárny orgán každej zúčastnenej spoločnosti vypracúva pre spoločníkov a zamestnancov, nakoľko v danom dokumente sú vysvetlené dôvody a dôsledky cezhraničnej premeny. Správa obsahuje časť adresovanú spoločníkom a časť adresovanú zamestnancom. Uvedené ustanovenie je transpozíciou smernice (EÚ) 2019/2121.

Ustanovenie zavádza aj niekoľko výnimiek, kedy sa časti správy, prípadne správa ako celok nevyžaduje.

Časť správy pre spoločníkov sa nevyžaduje, ak s tým súhlasili všetci spoločníci.

Časť správy pre zamestnancov sa nevyžaduje, ak spoločnosť nemá žiadnych zamestnancov. Rovnako ani v prípade, ak jej jedinými zamestnancami sú členovia jej štatutárneho orgánu. Vypracovanie celej správy štatutárneho orgánu sa nevyžaduje v prípade, ak nie je potrebné vypracovanie ani jednej z jej častí.

Rovnako vypracovanie celej správy nie je potrebné ani v prípade, ak má spoločnosť jediného spoločníka.

Prílohou správy sa stávajú aj pripomienky zamestnancov k správe štatutárneho orgánu. Návrh hovorí, že tieto pripomienky musia byť predložené v primeranej lehote.

Predkladateľ nepovažuje za vhodné upravovať lehotu taxatívne, necháva na spoločnosti a danej situácii, aby túto lehotu stanovila, alebo pripomienky akceptovala ak ich stihne predložiť spoločníkom a spracovať.

Prílohou správy sa stávajú aj pripomienky zamestnancov k návrhu projektu cezhraničnej premeny.

Návrh stanovuje lehotu, kedy tieto pripomienky musia byť predložené (§ 83 ods. 2). Táto lehota vyplýva zo smernice (EÚ) 2019/2121.

K § 80 (Osobitná povinnosť priebežného informovania)

Osobitná povinnosť priebežného informovania štatutárneho orgánu je prebratá z vnútroštátnej úpravy. V prípade cezhraničných premien je táto osobitná povinnosť podľa predkladateľa užitočná pre zúčastnené spoločnosti ako aj valné zhromaždenie spoločnosti, na ktorú sa táto povinnosť viaže, nakoľko dáva prehľad o stave danej spoločnosti.

Predkladateľ nepovažuje za potrebné umožniť vylúčiť túto povinnosť dohodou spoločníkov, nakoľko informácie, ktoré sú predmetom daného ustanovenia štatutárne orgány majú a informovanie prostredníctvom elektronických prostriedkov neprináša zvýšenú záťaž v porovnaní s užitočnosťou informácie pre jej adresáta.

K § 81 (Vyjadrenie dozornej rady)

Navrhovaná právna úprava vychádza v plnom rozsahu z doterajšej platnej právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku.

Právna úprava vyjadrenia dozornej rady bola zavedená do Obchodného zákonníka zákonom č. 657/2007 Z. z. Základným princípom cezhraničných fúzií je skutočnosť, že smernica (EÚ) 2017/1132 v platnom znení rieši najmä cezhraničné aspekty fúzií a ponecháva na jednotlivé členské štáty úpravu postupu, pokiaľ ide o časť operácie, ktorá sa týka spoločnosti, ktorá má svoje sídlo na území daného členského štátu.

Zákon upravuje výnimky, kedy k vypracovaniu vyjadrenia dozornej rady nemusí dôjsť.

K § 82 (Správa audítora o preskúmaní návrhu projektu cezhraničnej premeny)

V prípade cezhraničnej premeny návrh ukladá povinnosť preskúmania návrhu projektu cezhraničnej premeny audítorom. Na rozdiel od vnútroštátnych premien sa nevyžaduje, aby

audítora potvrdil súd – je tomu tak preto, že smernica(EÚ) 2019/2121 túto povinnosť nevyžaduje a predkladateľ nepovažoval za potrebné ju do procesu cezhraničnej premeny zahrnúť.

Výnimkou je v tomto smere špecifický prípad pri cezhraničnej fúzii upravený v § 97 návrhu zákona.

O výsledku preskúmania návrhu projektu cezhraničnej premeny vyhotovuje audítor písomnú správu. Náležitosti písomnej správy upravuje odsek 2 predmetného ustanovenia. Výpočet však nie je taxatívny a správa môže na základe požiadavky zúčastnenej spoločnosti obsahovať aj iné informácie, ako uvedené v odseku 2.

Právna úprava obsiahnutá v § 82 je všeobecnou úpravou tak pre cezhraničné fúzie, ako aj pre cezhraničné rozdelenia. Osobitné požiadavky v prípade cezhraničnej fúzie sú osobitne upravené v § 97.

Preskúmanie návrhu projektu cezhraničnej premeny a vypracovanie správy nie je obligatórnou podmienkou. Návrh upravuje výnimku vypracovania správy v prípade, ak sa na tom zhodnú všetci spoločníci zúčastnených spoločností (odsek 4). Uvedená výnimka je obsiahnutá priamo v smernici (EÚ) 2019/2121. Táto výnimka zodpovedá výnimke, ktorá je upravená aj pri vnútroštátnych premenách.

Smernica (EÚ) 2017/1132 v platnom znení ako opciu pre členské štáty obsahuje možnosť nevyžadovať preskúmanie návrhu projektu cezhraničnej premeny a správu audítora v prípade, že zúčastnenou spoločnosťou je spoločnosť s jediným spoločníkom. Predkladateľ sa rozhodol túto opciu využiť a je upravená rovnako v odseku 4 – v danom prípade sa tak nevyžaduje ani rozhodnutie jediného spoločníka, takáto spoločnosť nemusí služby audítora v tomto smere využiť vôbec.

K § 83 (Zverejňovanie návrhu projektu cezhraničnej premeny)

Návrh v danom bode kopíruje úpravu pre vnútroštátne premeny, so špecifikami vyžadovanými smernicou (EÚ) 2019/2121.

Predkladateľ, nevyužil smernicou (EÚ) 2017/1132 v platnom znení ponúkanú možnosť obligatórneho uloženia správy audítora o návrhu projektu cezhraničnej premeny do zbierky listín. Javí sa, že zabezpečenie prístupu k takejto správe v zmysle § 86 ods. 2 návrhu je dostatočné.

K § 84 (Oznámenie správcovi dane)

Povinnosť vyžadovaná v prípade vnútroštátnej premeny (pozri § 11), predkladateľ ju v zmysle tohto ustanovenia navrhuje aplikovať aj pre cezhraničné premeny. Vyžadovaním podávania oznámenia správcovi dane v prípade cezhraničných premien dochádza ku goldplatingu, nakoľko navrhovaná právna úprava ide v tomto prípade nad rámec minimálnych požiadaviek smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení).

K § 85 (Oznámenie záložnému veriteľovi)

Ukladá sa povinnosť spoločníkovi, ktorého podiel je predmetom záložného práva, informovať o tejto skutočnosti záložného veriteľa.

K § 86 (Dokumenty na nahliadnutie pre spoločníkov a zamestnancov)

Rovnako ako pri vnútroštátnych premenách, tak aj pri cezhraničných premenách smernica (EÚ) 2017/1132 v platnom znení, a teda aj návrh zákona predpokladá, že sa určité dokumenty dostanú k spoločníkom a neostanú k dispozícii len štatutárnym orgánom. Ide o dokumenty, ktoré sú pre spoločníkov dôležité na to, aby pri schvaľovaní cezhraničnej premeny spravili informované rozhodnutie.

Návrh stanovuje, ktoré dokumenty musia byť k dispozícii spoločníkom na webovej stránke spoločnosti v lehote šiestich týždňov pred konaním valného zhromaždenia, ktoré o cezhraničnej premene rozhoduje.

Najneskôr jeden mesiac pred konaním tohto valného zhromaždenia sa zverejňuje správa audítora o návrhu projektu cezhraničnej premeny. Spoločnosť pri zverejňovaní tejto správy zabezpečí, aby sa dôverné informácie nezverejňovali.

Ak však spoločník požiada o sprístupnenie tejto správy v zmysle § 40, táto sa mu sprístupní aj s dôvernými informáciami.

K § 87 (Osvedčenie predchádzajúce cezhraničnej premene)

Zásadným dokumentom pre úspešnosť cezhraničných premien je osvedčenie notára predchádzajúce cezhraničnej premene, nakoľko osvedčuje splnenie požiadaviek ustanovených právnym poriadkom pre danú transakciu.

Smernica (EÚ) 2019/2121 stanovuje, že členské štáty musia akceptovať takéto osvedčenie a nesmú na zapísanie premeny vyžadovať ďalšie preukázanie podmienok, ktoré mali byť v členskom štáte danej spoločnosti splnené.

Právna úprava špecifikuje v zmysle smernice lehotu, v ktorej je notár povinný vydať osvedčenie, dôvody nevydania osvedčenia aj možnosť spolupráce s orgánmi verejnej správy či znalcami.

Po vydaní osvedčenia notár toto osvedčenie elektronicky uloží do zbierky listín, a prostredníctvom systému prepojenia registrov (BRIS) sa osvedčenie odošle priamo registrom ostatných zúčastnených spoločností. Uvedené je jednou z novínok, kedy smernica (EÚ) 2019/2121 zavádza čo najširšie využitie systému prepojenia s cieľom zautomatizovať

a urýchliť procesy cezhraničných premien.

K § 88 (Ochrana spoločníkov pri cezhraničnej premene)

Ochrana spoločníkov je jedným zo základných pilierov právnej úpravy o premenách a cezhraničných premenách.

Uvedené ustanovenie je obdobou ustanovení pri vnútroštátnych premenách.

K § 89 (Právo na primeraný peňažný doplatok pri cezhraničnej premene)

Spoločníci sú v prípade premien a cezhraničných premien jedným z okruhov osôb, ktorým je potrebné na ich ochranu garantovať špeciálne práva. Pôvodná právna úprava vychádzala z úpravy pri vnútroštátnych premenách. Smernica (EÚ) 2019/2121 nastavuje základný smer, ktorým sa majú členské štáty pri transpozícii uberať, pričom ide o novú právnu úpravu. Doposiaľ smernica (EÚ) 2017/1132 v platnom znení túto oblasť neupravovala, úprava bola ponechaná na jednotlivé členské štáty. Predkladateľ pôvodné ustanovenia ochrany spoločníkov pri cezhraničných premenách upravuje tak, aby boli v súlade so smernicou (EÚ) 2017/1132 v platnom znení.

Spoločníci, ktorí si neuplatnili právo na odkúpenie akcií/vyrovnaní podiel, a ktorí sa domnievajú, že výmenné pomery podielov a akcií v návrhu projektu premeny majú právo na primeraný peňažný doplatok.

V prípade vnútroštátnych premien sa toto právo uplatňuje voči nástupníckej spoločnosti. V prípade cezhraničných fúzií Obchodný zákonník nastavoval uplatnenie práva odlišne, a to voči pôvodnej spoločnosti ešte pred fúziou. Tento postup bol kritizovaný, smernica (EÚ) 2017/1132 v platnom znení sa však od neho neodchyľuje a výslovne vyžaduje, aby sa konanie o uplatnenie práva na primeraný peňažný doplatok začalo na súde relevantnej zúčastnenej spoločnosti – v prípade cezhraničnej fúzie teda spoločnosti, ktorej je spoločník pred nastúpením účinkov cezhraničnej premeny, v prípade cezhraničného rozdelenia rozdeľovanej spoločnosti.

Smernica (EÚ) 2017/1132 v platnom znení vyžaduje, aby sa cezhraničná premena napriek takémuto začatému súdnemu konaniu zapísala. Vylučuje sa tak pôvodná slovenská právna úprava, kedy za určitých okolností nemusel notár v prípade, že konania neskončili, vydať osvedčenie.

Po zápise cezhraničnej premeny a nadobudnutí jej účinnosti do takéhoto konania nastúpi v dôsledku právneho a procesného nástupníctva nástupnícka spoločnosť. Tá bude zviazaná na vyrovnanie primeraného peňažného doplatku, nakoľko nie je predpoklad, že by súd ukončil konania pred nadobudnutím účinnosti cezhraničnej premeny. V prípade, ak sa má návrh na súd podať až po nadobudnutí účinnosti premeny, príslušným na rozhodovanie bude slovenský súd, ktorý bude rozhodovať podľa slovenského práva.

K § 90 (Právo na odkúpenie akcií pri cezhraničnej premene)

Predkladaná právna úprava vychádza z aktuálne platnej právnej úpravy Obchodného zákonníka s modifikáciami tak, aby vyhovovala požiadavkám smernice (EÚ) 2019/2121. Tá priznáva spoločníkom (nielen akcionárom, ale v prípade s.r.o., či v prípade smernicou (EÚ) 2017/1132 v platnom znení neharmonizovaných k.s. a v.o.s.), ktorí by sa v dôsledku

cezhraničnej premeny stali spoločníkmi v spoločnosti, ktorá by sa spravovala iným právnym poriadkom, možnosti, ako sa nestáť spoločníkmi v nástupníckej spoločnosti a priznáva im právo na odkúpenie akcií (v prípade s.r.o. právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu).

Akcionári, ktorí hlasovali proti schváleniu návrhu projektu cezhraničnej premeny a ktorí požiadali o zápis svojho nesúhlasného stanoviska spolu so žiadosťou o zaslanie návrhu zmluvy o odkúpení akcií, majú právo, aby spoločnosť od nich akcie odkúpila.

V prípade vnútroštátnych premien sa toto právo uplatňuje voči nástupníckej spoločnosti.

V prípade cezhraničných fúzií Obchodný zákonník upravoval uplatnenie práva odlišne, a to

voči pôvodnej spoločnosti ešte pred fúziou. Tento postup bol kritizovaný, smernica (EÚ) 2017/1132 v platnom znení sa však od neho neodchyľuje a vyžaduje, aby sa konanie o uplatnenie práva na primeraný peňažný doplatok začalo na súde relevantnej zúčastnenej spoločnosti – v prípade cezhraničnej fúzie teda spoločnosti, ktorej je spoločník pred nastúpením účinkov cezhraničnej premeny, v prípade cezhraničného rozdelenia rozdeľovanej spoločnosti.

Po zápise cezhraničnej premeny a nadobudnutí jej účinnosti do takéhoto konania nastúpi v dôsledku právneho a procesného nástupníctva nástupnícka spoločnosť. Tá bude zaviazaná na vyrovnanie primeraného peňažného doplatku, nakoľko nie je predpoklad, že by súd ukončil konania pred nadobudnutím účinnosti cezhraničnej premeny. V prípade, ak sa má návrh na súd podať až po nadobudnutí účinnosti premeny, príslušným na rozhodovanie bude slovenský súd, ktorý bude rozhodovať podľa slovenského práva.

K § 91 (Právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu pri cezhraničnej premene)

Navrhovaná právna úprava predstavuje špecifikum vyplatenia vyrovnacieho podielu pri cezhraničnej premene. Rovnako ako v prípade akcií sa uplatňuje právo na vyplatenie podielu voči slovenskej zúčastnenej spoločnosti.

K § 92 (Ochrana veriteľov)

Ustanovenie upravujúce ochranu veriteľov je transpozíciou smernice (EÚ) 2019/2121.

K § 93 (Zodpovednosť audítora)

Obdobne ako pri vnútroštátnych premenách, upravuje sa zodpovednosť audítora pri vypracúvaní správy a jeho nezávislosť od zúčastnenej spoločnosti.

K § 94 (Právo zamestnancov na informácie a právo na prerokovanie)

Vymedzuje sa vzťah k právu zamestnancov na informácie a prerokovanie garantovanému Zákonníkom práce, a to časovým hľadiskom.

DRUHÁ HLAVA

OSOBITNÉ USTANOVENIA PRE CEZHRANIČNÚ FÚZIU

K § 95 (Nepripustnosť cezhraničnej fúzie)

Na neprípustnosť cezhraničnej fúzie sa aplikujú ustanovenia § 3 návrhu zákona, ktoré sú spoločné pre vnútroštátne aj cezhraničné premeny.

Doterajšia právna úprava obsiahnutá v Obchodnom zákonníku umožňuje úpravu cezhraničných fúzií okrem akciových spoločností, pre ktoré ju vyžaduje smernica (EÚ) 2017/1132 v platnom znení, aj pre spoločnosti s ručením obmedzeným, verejné obchodné spoločnosti, komanditné spoločnosti a družstvo.

Smernica (EÚ) 2019/2121 aplikáciu právnej úpravy cezhraničných fúzií vyžaduje, ak je slovenskou zúčastnenou spoločnosťou akciová spoločnosť alebo spoločnosť s ručením obmedzeným.

Návrh zákona pokračuje v dobrovoľnej aplikácii ustanovení o cezhraničnej fúzii aj pre verejné obchodné spoločnosti a komanditné spoločnosti, vylučuje však z jej aplikácie družstvo. Kým nepríde v rámci kodifikácie k úprave ustanovení o družstve, nedá sa vylúčiť, že by cezhraničné fúzie družstiev nespôsobovali aplikačné problémy a preto predkladateľ navrhuje, aby sa so zavedením tohto inštitútu pre družstvá počkalo. Aplikovaním ustanovení o cezhraničnej fúzii aj na verejné obchodné spoločnosti a komanditné spoločnosti dochádza ku goldplatingu, nakoľko navrhovaná právna úprava ide v tomto prípade nad rámec minimálnych požiadaviek smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení.

V zmysle predmetného ustanovenia tak zúčastnenými spoločnosťami a nástupníckymi spoločnosťami môžu byť len spoločnosti s obdobnou právnou formou, pričom ustanovenie o výnimkách pri zlúčení platné pre spoločnosť s ručením obmedzeným a akciovú spoločnosť sa aplikuje tiež (pozri dôvodová správa k § 21).

K § 96 (Osobitné náležitosti návrhu projektu cezhraničnej premeny)

Predmetné ustanovenie je transpozíciou smernice (EÚ) 2019/2121. Ustanovenie sa použije popri ustanovení o všeobecných náležitostiach projektu cezhraničnej premeny.

K § 97 (Správa audítora o preskúmaní návrhu projektu cezhraničnej premeny)

Navrhovaná právna úprava dopĺňa úpravu obsiahnutú v § 82 a žiadnym spôsobom ju nemení.

Úprava vychádza zo smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení a uvádza, že pri cezhraničnej fúzii nemusí každá spoločnosť dať preskúmať návrh projektu cezhraničnej premeny a vypracovať k nemu správu vlastnému audítorovi. Zúčastnené spoločnosti sa môžu zhodnúť na jednom alebo viacerých audítoroch, ktorí vypracujú spoločnú správu.

Takýto audítor či audítori musia byť potvrdení súdom (rovnako ako v prípade vnútroštátnych premien). Slovenská verzia prekladu smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení nie je v tomto smere dost' zrejma, z ostatných jazykových verzií však vyplýva, že postačuje, ak audítora (v prípade iných členských štátov to môže byť aj iný nezávislý expert) potvrdí (v prípade iných členských štátov môže byť nielen potvrdený, ale aj vymenovaný) jeden súd (v prípade iných členských štátov to môže byť aj administratívny orgán) v niektorom členskom štáte zlučovaných spoločností. Je otázne, ako bude dané ustanovenie v praxi fungovať a podľa názoru predkladateľa je ustanovenie smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení vhodné na úpravu – potvrdenie v inom členskom štáte môže trvať kratšie, inde dlhšie.

K § 98 (Schvaľovanie návrhu projektu cezhraničnej premeny)

Ustanovenie definuje podmienky schvaľovania projektu cezhraničnej premeny pri cezhraničnej fúzii.

Predmetné ustanovenie je transpozíciou smernice (EÚ) 2019/2121, v chýbajúcich inštitútoch čerpá aj z úpravy vnútroštátnych premien.

K odseku 8 predkladateľ uvádza, že hoci cezhraničnú premenu, ktorá nadobudla účinnosť nie je možné vyhlásiť za neplatnú, smernica (EÚ) 2017/1132 v platnom znení vyžaduje predmetnú právnu úpravu. Tá sa ale bude týkať len návrhov na vyslovenie neplatnosti uznesenia podaných do účinnosti premeny. Je pravdepodobné, že v takýchto konaniach súd nestihne rozhodnúť, nakoľko skôr dôjde k nadobudnutiu účinnosti premeny jej zápisom do obchodného registra.

K § 99 (Zjednodušené náležitosti cezhraničnej fúzie)

Smernica (EÚ) 2019/2121 v prípade majetkového prepojenia zúčastnených spoločností umožňuje, aby sa niektoré ustanovenia nevyžadovali.

V danom prípade sa nevyžaduje správa audítora o návrhu projektu cezhraničnej premeny či niektoré náležitosti projektu cezhraničnej premeny, nakoľko sa osoby spoločníkov nemenia.

TRETIA HLAVA

OSOBITNÉ USTANOVENIA PRE CEZHRANIČNÉ ROZDELENIE

K § 100 (Nepripustnosť cezhraničného rozdelenia)

Na nepripustnosť cezhraničného rozdelenia sa aplikujú ustanovenia § 3 návrhu, ktoré sú spoločné pre všetky premeny aj cezhraničné premeny.

Slovenskou zúčastnenou spoločnosťou môže byť len spoločnosť s ručením obmedzeným a akciová spoločnosť. Predkladateľ nepovažuje aktuálne za potrebné rozšíriť aplikáciu tejto úpravy aj na verejnú obchodnú spoločnosť a komanditnú spoločnosť. Ide o nový inštitút a po zvážení jeho fungovania a nadobudnutí skúseností z praxe by sa v budúcnosti malo preskúmať, či by jeho aplikácia bola užitočná a vyžadovaná aj týmito typmi spoločností.

Návrh zároveň definuje, že zahraničnou zúčastnenou spoločnosťou môže byť len obdobná spoločnosť, ktorej cezhraničné rozdelenie povoľuje právny poriadok iného členského štátu.

K § 101 (Osobitné náležitosti návrhu projektu cezhraničnej premeny)

Predmetné ustanovenie je transpozíciou smernice (EÚ) 2019/2121 a obsahuje osobitné náležitosti projektu cezhraničnej premeny, ktoré sú vyžadované vzhľadom na typ tejto transakcie.

Ustanovenie sa použije popri ustanovení o všeobecných náležitostiach projektu cezhraničnej premeny.

K § 102 (Schvaľovanie návrhu projektu cezhraničnej premeny)

Ustanovenie definuje podmienky schvaľovania projektu cezhraničnej premeny pri cezhraničnom rozdelení. Predmetné ustanovenie je transpozíciou smernice (EÚ) 2019/2121, v chýbajúcich inštitútoch čerpá aj z úpravy vnútroštátnych premien.

K odseku 6 predkladateľ uvádza, že hoci cezhraničnú premenu, ktorá nadobudla účinnosť nie je možné vyhlásiť za neplatnú, smernica (EÚ) 2017/1132 v platnom znení vyžaduje predmetnú právnu úpravu. Tá sa ale bude týkať len návrhov na vyslovenie neplatnosti uznesenia podaných do účinnosti premeny. Je pravdepodobné, že v takýchto konaniach súd nestihne rozhodnúť, nakoľko skôr dôjde k nadobudnutiu účinnosti premeny jej zápisom do obchodného registra.

K § 103 (Ručenie zúčastnených spoločností)

Návrh špecificky upravuje ručenie spoločností za záväzky pri cezhraničnom rozdelení, pričom rozlišuje medzi rozštiepením a odštiepením.

K § 104 (Zjednodušené náležitosti)

Predmetné ustanovenie je transpozíciou smernice (EÚ) 2019/2121, ktorá v prípade, ak rozdeľovaná spoločnosť nadobúda podiely v nástupníckej spoločnosti, vylučuje použitie niektorých ustanovení týkajúcich sa procesu cezhraničného rozdelenia.

ŠTVRTÁ ČASŤ

USTANOVENIA O ZMENÁCH PRÁVNEJ FORMY

PRVÁ HLAVA

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA PRE ZMENU PRÁVNEJ FORMY

K § 105 (Prípustnosť zmeny právnej formy)

Predkladaná právna úprava špecifikuje, ktorá právna forma spoločnosti môže zmeniť svoju právnu formu na ktorú právnu formu spoločnosti.

K § 106 až 111

Navrhovaná právna úprava vychádza v plnom rozsahu z doterajšej platnej právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku.

DRUHÁ HLAVA

CEZHRANIČNÁ ZMENA PRÁVNEJ FORMY

K § 112

Cezhraničná zmena právnej formy je novým právnym inštitútom, ktorý má predstavovať nástroj na zvýšenie cezhraničnej mobility spoločností v EÚ. Na takúto transakciu sa budú

aplikovať základné ustanovenia, všeobecné ustanovenia o cezhraničných premenách (okrem § 76, 78, 89 a 92) a následne ustanovenia tejto hlavy.

Predkladateľ sa rozhodol zaradiť cezhraničnú zmenu právnej formy spolu so zmenou právnej formy do samostatnej časti, hoci proces takéhoto druhu transakcie sa spravuje postupom veľmi podobným cezhraničným premenám.

Spoločnosť pri cezhraničnej premene mení právnu formu z právnej formy podľa práva pôvodného štátu na právnu formu podľa práva cieľového štátu. Spoločnosť po zmene právnej formy sa označuje ako premenená spoločnosť. Takáto spoločnosť neprechádza zrušením alebo likvidáciou. Po zápise v obchodnom registri cieľového štátu sa v registri pôvodného štátu vymaže. Tento proces sa udeje automaticky na základe oznámení v systéme prepojenia obchodných registrov (BRIS).

Na neprípustnosť cezhraničnej zmeny právnej formy sa aplikujú ustanovenia § 3 návrhu, ktoré sú spoločné pre všetky premeny aj cezhraničné premeny.

Slovenskou zúčastnenou spoločnosťou môže byť len spoločnosť s ručením obmedzeným a akciová spoločnosť. Predkladateľ nepovažuje aktuálne za potrebné rozšíriť aplikáciu tejto úpravy aj na verejnú obchodnú spoločnosť a komanditnú spoločnosť. Ide o nový inštitút a po zvážení jeho fungovania a nadobudnutí skúseností z praxe by sa v budúcnosti malo preskúmať, či by jeho aplikácia bola užitočná a vyžadovaná aj týmito typmi spoločností.

Návrh zároveň definuje, že zahraničnou zúčastnenou spoločnosťou môže byť len spoločnosť s obdobnou právnou formou, ktorej cezhraničnú zmenu právnej formy povoľuje právny poriadok iného členského štátu. Obdobnou formou sa má myslieť ekvivalentná právna forma k forme spoločnosti s ručením obmedzeným alebo akciovej spoločnosti. Právne formy spoločností v iných členských štátoch, ktoré môžu v zmysle smernice (EÚ 2017/1132) meniť cezhranične právnu formu sú uvedené v prílohe II tejto smernice.

K § 113 (Návrh projektu cezhraničnej zmeny právnej formy)

Rovnako ako v prípade vnútroštátnych či cezhraničných premien, aj v prípade cezhraničnej zmeny právnej formy je projekt premeny, v danom prípade teda projekt cezhraničnej premeny základným dokumentom, na ktorého podklade prebieha cezhraničná zmena právnej formy.

Pre zrušenie projektu cezhraničnej premeny platia rovnaké pravidlá, ktoré sa uplatňujú pri zrušení projektu premeny pri vnútroštátnej premene.

K § 114 a 115

Predmetné ustanovenie je transpozíciou smernice (EÚ) 2019/2121. Ustanovenie sa použije popri ustanovení o všeobecných náležitostiach projektu cezhraničnej premeny.

K § 116 (Ochrana veriteľov)

Smernica (EÚ) 2017/1132 v platnom znení predpokladá oproti ochrane veriteľov pri cezhraničných premenách aj ďalší režim.

V zmysle odsekov 5 a 6 tak veritelia, ktorých pohľadávky vznikli pred zverejnením návrhu projektu cezhraničnej premeny môžu do dvoch rokov od účinnosti cezhraničnej premeny

podat' návrh na začatie konania nielen na súd v členskom štáte kam spoločnosť premiestnila svoje sídlo spolu so zmenou právnej formy, ale aj na slovenský súd. Takáto úprava dopĺňa možnosti určenia právomoci v zmysle predpisov MPS a európskej právnej úpravy v tomto smere.

K § 117 (Schvaľovanie návrhu projektu cezhraničnej zmeny právnej formy)

Ustanovenie definuje podmienky schvaľovania projektu cezhraničnej zmeny právnej formy. Predmetné ustanovenie je transpozíciou smernice (EÚ) 2019/2121.

K odseku 8 predkladateľ uvádza, že hoci cezhraničnú zmenu právnej formy, ktorá nadobudla účinnosť nie je možné vyhlásiť za neplatnú, smernica (EÚ) 2017/1132 v platnom znení vyžaduje predmetnú právnu úpravu. Tá sa ale bude týkať len návrhov na vyslovenie neplatnosti uznesenia podaných do účinnosti premeny. Je pravdepodobné, že v takýchto konaniach súd nestihne rozhodnúť, nakoľko skôr dôjde k nadobudnutiu účinnosti premeny jej zápisom do obchodného registra.

PIATA ČASŤ

OSOBITNÉ USTANOVENIA O ÚČASTI ZAMESTNANCOV PRI CEZHRANIČNEJ PREMENE A CEZHRANIČNEJ ZMENE PRÁVNEJ FORMY

Ustanovenia § 118 až § 128 upravujú účasť zamestnancov v nástupníckej spoločnosti pri cezhraničných fúziách, cezhraničných rozdeleniach a cezhraničných zmenách právnej formy. Cieľom týchto ustanovení je zabezpečiť, aby účasť zamestnancov po cezhraničnej premene bola garantovaná aj naďalej.

Navrhovaná právna úprava vychádza plne z aktuálnej právnej úpravy, obsiahnutej v § 218la až § 218lk Obchodného zákonníka. Uvedenou právnu úpravou sa prebrala právna úprava, ktorá bola pôvodne obsiahnutá v súčasnosti už neúčinnnej smernici Európskeho parlamentu a Rady 2005/56/ES z 26. októbra 2005 o cezhraničných zlúčeníach alebo splynutiach kapitálových spoločností a smernica (EÚ) 2019/2121 tieto pravidlá neruší ani zásadne nemení, len ich upravuje tak, aby boli aplikovateľné nielen pre cezhraničné fúzie, ale aj cezhraničnú zmenu právnej formy a cezhraničné rozdelenie.

Predkladateľ však upúšťa od pôvodného označenia „účasť zamestnancov na riadení“, ktorá bola doteraz v právnej úprave používaná. De facto totiž nejde o účasť zamestnancov na riadení, keďže jej základom je účasť zástupcov zamestnancov v dozornej rade, ktorá je kontrolným orgánom a spoločnosť neriadi. Zamestnanci tak síce nemajú právo na účasť na riadení, ale svojím spôsobom právo na účasť na rozhodovaní spoločnosti.

Právna úprava smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení odkazuje v značnej miere na smernicu Rady 2001/86/ES z 8. októbra 2001, ktorou sa dopĺňajú stanovy európskej spoločnosti v súvislosti s účasťou zamestnancov na riadení (ďalej ako „smernica 2001/86/ES“), ktorá bola v Slovenskej republike transponovaná do zákona č. 562/2004 Z. z. o európskej spoločnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Už pôvodná právna úprava obsiahnutá v Obchodnom zákonníku vychádzala práve z tejto úpravy, uvedené sa nemení, v súlade s upravenými odkazmi sa špecifikuje, ktoré z týchto ustanovení sa vzťahujú na všetky cezhraničné premeny, ktoré len na cezhraničné fúzie, prípadne len na

cezhraničné rozdelenia a cezhraničnú zmenu právnej formy. Aj pojmy používané v tejto časti (napr. osobitný vyjednávací výbor, štandardné pravidlá), vychádzajú z ustanovení transpozície smernice 2001/86/ES v zákone o európskej spoločnosti, a preto ostávajú obdobné.

Účasť zamestnancov pri cezhraničnom rozdelení a cezhraničnej zmene právnej formy má oproti cezhraničným fúziám špecifiká, vyplývajúce z toho, že oproti fúzii je spoločnosťou, ktorá aplikovala účasť zamestnancov pred transakciou len jedna spoločnosť (pri zmene právnej formy spoločnosť pred zmenou právnej formy, pri rozdelení rozdeľovaná spoločnosť).

K § 118 (Účasť zamestnancov)

Základné ustanovenie pre účasť zamestnancov. Predmetné ustanovenie garantuje účasť zamestnancov v zmysle § 200 Obchodného zákonníka a ďalej ustanovuje v odseku 2 výnimky, kedy sa § 200 Obchodného zákonníka neaplikuje a použijú sa ustanovenia v zmysle tejto hlavy.

Zároveň je potrebné poznamenať, že splnenie niektorej z podmienok v odseku 2 ešte uplatnenie úpravy § 200 Obchodného zákonníka úplne nevylučuje. Táto môže byť totiž v konečnom dôsledku uplatnená, ako úprava zvolená na základe dohody o účasti zamestnancov, resp. ako dôsledok uplatnenia pravidiel členského štátu z rozhodnutia štatutárnych orgánov alebo osobitného vyjednávacieho orgánu.

K § 118 ods. 2 písm. a)

V predmetnom ustanovení sa stanovuje prah, vyjadrujúci počet zamestnancov nad ktorý sa nebude aplikovať účasť zamestnancov podľa § 200 Obchodného zákonníka, ale ustanovenia tejto hlavy návrhu. Táto prahová hodnota je zavedená smernicou (EÚ) 2019/2121 a vychádza z počtu zamestnancov, pri ktorom sa aktivuje účasť zamestnancov v zmysle § 200 Obchodného zákonníka.

Pôvodne smernica (EÚ) 2017/1132 v platnom znení upravovala túto hodnotu fixným číslom (500) pre všetky členské štáty (uvedená hodnota vychádzala z nemeckej právnej úpravy). Je pravdepodobné, že toto číslo bude v slovenskej právnej úprave jedno z najnižších, nakoľko naša právna úprava je v otázke aktivácie účasti zamestnancov jednou z najprísnejších.

K § 118 ods. 2 písm. b) a c)

Navrhovaná právna úprava kopíruje ustanovenie Obchodného zákonníka a predstavuje popri písmene a) dve ďalšie výnimky, kedy sa úprava účasti zamestnancov v zmysle § 200 Obchodného zákonníka aplikovať nebude.

K § 118 ods. 3

Predmetné ustanovenie je premietnutím požiadavky smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení, aby cezhraničná premena alebo cezhraničná zmena právnej formy nebola zapísaná do

obchodného registra, pokiaľ nebude uzavretá dohoda o účasti zamestnancov, alebo nebolo prijaté rozhodnutie osobitného vyjednávacieho orgánu podľa § 122 ods. 4 alebo 5, či márne neuplynula lehota na dosiahnutie dohody medzi štatutárnymi orgánmi a osobitným vyjednávacím orgánom.

K § 118 ods. 4

Základným pravidlom pre aplikáciu ustanovení tejto hlavy návrhu je, že nástupnícka spoločnosť (v prípade cezhraničnej zmeny právnej formy premenená spoločnosť) bude mať sídlo na území Slovenskej republiky. Nebude tomu tak v prípade, ak to špecificky uvádza návrh.

Predmetné ustanovenie je transpozíciou ustanovenia smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení.

K § 119 (Osobitný vyjednávací orgán)

Ustanovenie § 119 návrhu je všeobecným ustanovením o osobitnom vyjednávacom orgáne a tiež povinnostiach a možnostiach štatutárných orgánov zúčastnených spoločností. Osobitný vyjednávací orgán zastupuje zamestnancov pri vyjednávaniach so štatutárnymi orgánmi o dohode o účasti zamestnancov.

Navrhovaná právna úprava stanovuje aj podmienky, kedy môžu pri cezhraničnej fúzii štatutárne orgány zúčastnených spoločností prijať rozhodnutie o použití štandardných pravidiel bez toho, aby sa začali rokovania o dohode s osobitným vyjednávacím orgánom (pri cezhraničnej zmene právnej formy a cezhraničnom rozdelení štatutárnym orgánom nie je takáto možnosť udelená). Takýto krok môže proces cezhraničnej premeny urýchliť, ale aj ušetriť zúčastneným spoločnostiam prostriedky.

K § 120 (Zloženie osobitného vyjednávacieho orgánu)

K odsekom 1 až 5

Predmetné ustanovenie obsahuje pravidlá pre vytváranie osobitného vyjednávacieho orgánu, jeho štruktúru a voľbu zástupcov. V zmysle ustanovení smernice (EÚ) 2019/2121 sa mierne odchyľuje úprava pri kreovaní výboru pri cezhraničnej zmene právnej formy a cezhraničnom rozdelení, a to z toho dôvodu, že smernica 2001/86/ES niektoré ustanovenie upravuje špecificky len pre fúzie. V ostatných bodoch vychádza navrhovaná právna úprava v celom rozsahu z aktuálne platnej úpravy Obchodného zákonníka.

Základné pravidlo pre vytváranie osobitného vyjednávacieho výboru vychádza z predpokladu, že každý členský štát v osobitnom vyjednávacom výbore by mal mať jedného zástupcu za každých aj začatých 10% z celkového počtu zamestnancov zúčastnených spoločností, pričom do počtu zamestnancov sa započítavajú zamestnanci všetkých zúčastnených spoločností a ich organizačných zložiek na území tohto členského štátu.

Zamestnanci každej zanikajúcej spoločnosti by mali byť zastúpení aspoň jedným zamestnancom – uvedené platí len pri cezhraničnej fúzii, pri cezhraničnej premene a cezhraničnom rozdelení sa toto ustanovenie neaplikuje. V zmysle navrhovaného odseku 3 sa však stanovuje limit počtu členov osobitného vyjednávacieho výboru a pravidlá pre rozdelenie miest v takomto prípade.

K odseku 6

Členovia osobitného vyjednávacieho výboru sa volia podľa právneho poriadku štátu, v ktorom má zúčastnená spoločnosť, o ktorej zamestnancov sa jedná, svoje sídlo. V prípade slovenských zúčastnených spoločností pôjde o uplatnenie § 244 ods. 4 Zákonníka práce.

K § 121 (Odborný poradca)

Osobitný vyjednávací orgán, ako orgán zložený zo zástupcov zamestnancov, môže pri vyjednávaniach využiť expertízu odborných poradcov. Predkladateľ navrhuje využiť opciu v zmysle smernice 2001/86/ES čl. 3 ods. 7, ktorá umožňuje preplácanie nákladov len na jedného experta.

Doterajšia právna úprava hovorila o jednom expertovi pre každú právnu oblasť. Je však otázne, čo môže byť takouto oblasťou a ako sa s takýmto širokým výkladom vysporiadať, aby sa uvedené nezneužívalo v neprospech spoločnosti. Prekladateľ preto navrhuje zmenu v tom zmysle, že sa preplatia náklady len na jedného experta.

K § 122 (Rozhodnutie osobitného vyjednávacieho orgánu)

Ustanovenie stanovuje pravidlá pre rozhodovanie osobitného vyjednávacieho výboru, ktorý rozhoduje absolútnou väčšinou pri zachovaní zastúpenia nadpolovičnej väčšiny všetkých zamestnancov zúčastnených spoločností.

Odsek 2 stanovuje špecifické pravidlá pre cezhraničné fúzie a zároveň výnimku z použitia nadpolovičnej väčšiny, kedy v prípade, ak by sa mal znížiť štandard práva zamestnancov na účasť na rozhodovaní, vyžaduje sa kvalifikovaná väčšina doplnená o požiadavku zastúpenia 2/3 všetkých zamestnancov.

Odseky 4 a 5 upravujú právo osobitného vyjednávacieho výboru nezačať, alebo ukončiť rokovania so štatutárnym orgánom, pričom v tomto prípade sa budú uplatňovať na účasť zamestnancov vnútroštátne pravidlá toho členského štátu, v ktorom má sídlo nástupnícka spoločnosť. Ak bude mať nástupnícka spoločnosť sídlo v Slovenskej republike, v takom prípade sa bude aplikovať ustanovenie § 200 Obchodného zákonníka.

K § 123 (Dohoda o účasti zamestnancov)

Dohodu o účasti zamestnancov uzatvárajú na jednej strane zúčastnené spoločnosti (v zastúpení štatutárneho orgánu) s osobitným vyjednávacím výborom na strane druhej (pravidlá pre rozhodovanie stanovuje predchádzajúci § 122 návrhu).

Predmetné ustanovenie stanovuje pre dohodu písomnú formu ako aj základné obsahové náležitosti. Výsledky vyjednávania dosiahnuté medzi spoločnosťami a zamestnancami obsiahnuté v dohode musia byť začlenené do stanov spoločnosti.

K § 124 (Dĺžka rokovaní o dohode o účasti zamestnancov)

Ustanovenie o maximálnej možnej dĺžke rokovaní plne vychádza zo smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení, preto bude táto rovnaká vo všetkých členských štátoch. Po uplynutí tejto lehoty bez uzatvorenia dohody medzi štatutárnymi orgánmi a osobitným vyjednávacím orgánom sa budú aplikovať štandardné ustanovenia o účasti zamestnancov. Po márnom uplynutí stanovenej dĺžky rokovaní sa aplikujú štandardné ustanovenia v zmysle § 125.

K § 125 (Štandardné pravidlá o účasti zamestnancov)

K odseku 1

V prípade, ak sa tak dohodnú zúčastnené spoločnosti a osobitný vyjednávací výbor, ak bolo prijaté rozhodnutie podľa § 119 ods. 3 alebo ak nedôjde k uzatvoreniu dohody v lehotách stanovených v § 124, v nástupníckej spoločnosti sa uplatnia štandardné pravidlá o účasti zamestnancov.

K odseku 2

Výnimku z tohto pravidla v prípade fúzie predstavuje prípad, ak účasť zamestnancov existovala pred fúziou v spoločnostiach, ktorých počet zamestnancov je menší ako 1/3 z celkového počtu zamestnancov zúčastnených spoločností. V danom prípade sa uplatnia príslušné vnútroštátne pravidlá.

K odseku 3

V prípade cezhraničnej fúzie, keď sa použijú štandardné pravidlá, zamestnanci nástupníckej spoločnosti budú mať také právo účasti zamestnancov, aké existovalo v spoločnosti v najpriaznivejšom rozsahu. Ak zamestnanci nemali právo účasti v žiadnej zo zúčastnených spoločností, nebudú mať toto právo ani zamestnanci nástupníckej spoločnosti. Stanovy nástupníckej spoločnosti sa môžu od tohto pravidla odchýliť.

K odsekom 4 až 7

Výbor zamestnancov zastupuje zamestnancov a ustanovenia o osobitnom vyjednávacom výbore sa naňho použijú primerane. Tento výbor rozhodne námietky voči rozdeleniu miest v dozornej rade nástupníckej spoločnosti medzi zamestnancov zúčastnených spoločností. Návrh ďalej stanovuje pravidlá pre rozhodovanie námietok voči obsadeniu dozornej rady zástupcami zamestnancov, pričom sa hľadí na proporionalitu a zastúpenie zamestnancov

zo všetkých štátov, v ktorých mali sídlo zúčastnené spoločnosti. V konečnom dôsledku sa však nedostatky v zastúpení riešia menovaním jedného člena za štáty, z ktorých zástupca chýba, pričom prednosť má člen zo štátu nástupníckej spoločnosti.

K § 126 (Povinnosť zachovávať mlčanlivosť a dôvernosť informácie)

Prekladateľ navrhuje upraviť povinnosť mlčanlivosti pre členov osobitného vyjednávacieho orgánu, ich odborných poradcov a členov výboru zamestnancov.

V prípadoch ustanovených v zákone dozorná rada môže odmietnuť poskytovať informácie, ktorých charakter je taký, že by ohrozil fungovanie spoločnosti. Navrhuje sa upraviť mechanizmus obrany proti označeniu informácie za dôvernú i proti rozhodnutiu riadiaceho orgánu zúčastnenej právnickej osoby. V zmysle daných ustanovení má v tomto spojení osobitný vyjednávací orgán a výbor zamestnancov spôsobilosť byť účastníkom konania.

§ 127 (Ochrana zástupcov zamestnancov)

Navrhuje sa ochrana zástupcov zamestnancov v osobitnom vyjednávacom orgáne, výbore zamestnancov a v dozornej rade v rozsahu ako majú zástupcovia zamestnancov v zmysle právnych predpisov členských štátov, v ktorých sú zamestnaní. V zmysle slovenského práva to bude najmä ochrana v zmysle Zákonníka práce. Táto ochrana sa týka najmä účasti na zasadnutiach relevantného orgánu.

K § 128 (Ochrana pri následnej premene, cezhraničnej premene a cezhraničnej zmene právnej formy)

Predkladané ustanovenie obsahuje úpravu, ktorá má pomôcť predísť obmedzeniu účasti zamestnancov pri následnej premene, zmene právnej formy alebo cezhraničnej premene.

Ustanovenie smeruje k obmedzeniu takých situácií, kedy sa v dôsledku cezhraničnej premeny musia uplatňovať pravidlá účasti zamestnancov prísnejšie, aké sa uplatňujú pri ostatných spoločnostiach v danom členskom štáte, čo by mohlo navádzať k následnej vnútroštátnej transakcii s cieľom vylúčiť smernicou (EÚ) 2017/1132 v platnom znení založenú právnu úpravu.

ŠIESTA ČASŤ

SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

K § 129 (Spoločné ustanovenia)

Predmetné ustanovenie definuje podmienky založenia nástupníckych spoločností a podmienky v zmysle Obchodného zákonníka, ktoré je potrebné splniť.

K § 130 (Prechodné ustanovenia)

Ustanovenie definuje podmienky, za ktorých sa premena, cezhraničné zlúčenie alebo splynutie a zmena právnej formy budú spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka a kedy už ustanoveniami predkladaného návrhu.

K § 131 (Transpozíčné ustanovenie)

Ustanovenie upravuje transpozíčné ustanovenie, nakoľko zákonom sa preberá právne záväzný akt Európskej únie.

K čl. II

(Obchodný zákonník)

K bodu 1 (§ 69)

Vzhľadom na vyňatie ustanovení o zlúčeníach, splynutiach a rozdeleniach z Obchodného zákonníka a ich úpravu v osobitnom predpise sa navrhuje ponechať v Obchodnom zákonníku odkaz na ustanovenia aplikovateľné v prípade premien, cezhraničných premien a zmien právnej formy.

Množstvo osobitných predpisov odkazuje na použitie Obchodného zákonníka v prípade zrušenia subjektov bez likvidácie – nakoľko premeny sú jedným zo spôsobov takéhoto zrušenia subjektu, navrhuje sa takýto odkaz v systematike zrušenia spoločností ponechať.

K bodu 2 (§69 až 69b)

Navrhuje sa vypustiť ustanovenia Obchodného zákonníka, vzhľadom na novo zavádzanú komplexnú úpravu premien, cezhraničných premien a zmien právnej formy v predkladanom návrhu zákona.

K bodom 3 a 4

Legislatívno-technická zmena v súvislosti s vypustením ustanovení.

K bodu 5 (§152a a 152b)

Navrhuje sa vypustiť ustanovenia Obchodného zákonníka, vzhľadom na novo zavádzanú komplexnú úpravu premien, cezhraničných premien a zmien právnej formy v predkladanom návrhu zákona.

K bodu 6

Legislatívno-technická zmena v súvislosti s vypustením ustanovení.

K bodu 7

Navrhuje sa doplnenie nového odseku v súvislosti s vypúšťaným odkazom v bode 6.

K bodu 8 (Finančná asistencia)

Navrhovaná právna úprava umožňuje spoločnostiam poskytovať finančnú asistenciu – a teda financovať nadobudnutie ich akcií. Predmetná právna úprava predstavuje transpozíciu smernice (EÚ) 2017/1132, ktorá ju umožňuje členským štátom upraviť ako opčné ustanovenie. V podmienkach slovenského právneho poriadku doposiaľ finančná asistencia dovoľená nebola. Prekladateľ reaguje na požiadavky aplikačnej praxe.

Finančná asistencia môže byť poskytnutá len v prípade, že tak stanovia stanovy spoločnosti. O poskytnutí finančnej asistencie má rozhodnúť valné zhromaždenie dvojtretinovou väčšinou prítomných akcionárov. Nevyhnutným podkladom pre rozhodovanie je správa predstavenstva a v určitých prípadoch správa dozornej rady.

K odseku 1

Stanovujú sa kumulatívne podmienky na poskytnutie finančnej asistencie. Ide o úpravu v zmysle požiadaviek smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení.

Finančná asistencia sa musí poskytnúť za spravodlivých trhových podmienok a v záujme spoločnosti. Poskytuje sa na zodpovednosť predstavenstva, ktorého členovia zodpovedajú za škodu v prípade porušenia svojich povinností.

K odseku 2

Zásadným dokumentom pre poskytnutie finančnej asistencie je správa predstavenstva. Zákon predpisuje jej náležitosti, pričom nie je vylúčené, aby správa obsahovala aj ďalšie informácie, ktoré sú nevyhnutné pre akcionárov na to, aby spravili informované rozhodnutie. Všeobecné ustanovenia členov štatutárneho orgánu spoločnosti sa aplikujú primerane.

K odseku 3

V špecifickom prípade sa vyžaduje aj správa dozornej rady. Dozorná rada má preskúmať správu predstavenstva a posúdiť, či poskytnutie finančnej asistencie za splnenia zákonných podmienok nie je v rozpore s najlepším záujmom spoločnosti. Uvedené posúdenie musí byť vykonané v každom prípade osobitne berúc do úvahy tú konkrétnu spoločnosť, preto predkladateľ nemá ambíciu definovať pojem „najlepší záujem spoločnosti“.

K odseku 4

Stanovujú sa podmienky nadobúdania akcií treťou osobou prostredníctvom finančnej asistencie.

Ak by tretia osoba nadobúdala finančnou asistenciou spoločnosti vlastné akcie tejto spoločnosti alebo upisuje akcie vydané v dôsledku zvyšovania upísaného základného

imania, musí byť takéto nadobudnutie alebo upisovanie uskutočnené za primeranú cenu. Podrobnosti o spôsobe určenia primeranej ceny môžu určiť napríklad stanovy spoločnosti.

K odsekom 5 a 6

Povolenie finančnej asistencie podlieha predchádzajúcemu súhlasu valného zhromaždenia. Na schválenie poskytnutia finančnej asistencie sa vyžaduje dvojtretinová väčšina hlasov prítomných akcionárov. Správa predstavenstva a dozornej rady sa ukladá do Zbierky listín.

K bodu 9

Legislatívno – technická zmena v súvislosti s navrhovanými zmenami.

K bodu 10

Legislatívno-technická zmena v súvislosti s vypustením ustanovení.

K bodu 11

Navrhuje sa vypustiť ustanovenia Obchodného zákonníka, vzhľadom na novo zavádzanú komplexnú úpravu premien, cezhraničných premien a zmien právnej formy v predkladanom návrhu zákona.

K bodu 12 a 13

Legislatívno – technická zmena v súvislosti s úpravou inštitútu finančnej asistencie.

K bodu 14 až 16

Legislatívno – technická zmena v súvislosti s navrhovanými zmenami

K Čl. III

(Zákonník práce)

K bodom 1 až 5

Legislatívno-technická zmena v súvislosti s navrhovanými zmenami.

K Čl. IV

(Civilný mimosporový poriadok)

K bodu 1

V súvislosti so zmenou terminológie (premena sa vždy uskutočňuje na základe projektu premeny a už nie zmluvy, ako tomu bolo doposiaľ) ako aj zmenou osoby, ktorá preskúmava návrh projektu premeny (jedinou oprávnenou osobou je audítora) sa mení označenie konania uvedeného v písmene f). Audítora, ktorého na preskúmanie danej transakcie navrhne spoločnosť súd potvrdzuje.

V prípade cezhraničnej fúzie (sa v osobitnom prípade (§ 98 návrhu) vyžaduje schválenie audítora, prípadne audítora súdom, na základe uvedeného sa cezhraničné premeny povinné zahŕňajú do tohto konania.

K bodu 2

Navrhuje sa uviesť špeciálna miestna príslušnosť pre prípady cezhraničných premien, ktoré doteraz zákon nešpecifikoval.

K bodu 3

Navrhuje sa pridať nadpis týkajúci sa konania o potvrdení audítora na preskúmanie návrhu projektu premeny obchodnej spoločnosti a návrhu projektu cezhraničnej premeny obchodnej spoločnosti spolu so zodpovedajúcim paragrafom.

Navrhovaná úprava stanovuje lehotu, v ktorej musí súd o návrhu rozhodnúť. Pripomienky z praxe označovali toto konanie ako značným spôsobom predlžujúce transakcie. Povinnosť potvrdzovať audítora súdom vyplýva z kodifikovanej smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení a členské štáty nemajú možnosť sa od nej odchýliť.

K Čl. V

(Živnostenský zákon)

V súvislosti so zavádzanými zmenami sa navrhuje komplexná úprava pokračovania v živnosti pri premene, cezhraničnej premene, zmene právnej formy a cezhraničnej zmene právnej formy.

Odsek 1 deklaruje, že nakoľko pri zmene právnej formy spoločnosť nezaniká, pokračuje v podnikaní v tých živnostiach, v akých podnikala aj pred zmenou právnej formy.

Zmena v odseku 2 reflektuje skutočnosť, že návrh zavádza spoločný pojem fúzia pre zlúčenia a splynutia.

Odsek 3 obsahuje zmeny vyplývajúce zo zavedenia čiastočného rozdelenia, tzv. odštiepenia, kedy sa zo spoločnosti odštiepuje len časť imania (táto ako právnická osoba nezaniká).

V zmysle vyššie uvedených zmien sa uvádza zmena aj pre družstvá. Návrh zákona neumožňuje zmenu právnej formy družstva, preto sa úprava pokračovania v živnosti aplikuje len pri fúzii či rozdelení družstva.

K Čl. VI

(Zákon o správnych poplatkoch)

Legislatívno-technická zmena v súvislosti s navrhovanými zmenami.

K Čl. VII

(Zákon o ochrane vkladov)

K bodom 1 a 2

Legislatívno-technická zmena v súvislosti s navrhovanými zmenami.

Čl. VIII

(Zákon o neinvestičných fondoch)

Legislatívno-technická zmena v súvislosti s navrhovanými zmenami.

K Čl. IX

(Zákon o bankách)

K bodom 1-5

Legislatívno-technická zmena v súvislosti s navrhovanými zmenami.

K Čl. X

(Zákon o cenných papieroch a investičných službách)

Vecné a legislatívno-technické zosúladenie s navrhovanými zmenami. Doplnenie ustanovenia § 54 ods. 1 zákona o cenných papieroch je navrhované z dôvodu právnej istoty a jednoznačného zakotvenia neprípustnosti zmeny právnej formy obchodníka s cennými papiermi vo všeobecnosti umožnenej navrhovaným zákonom o premenách obchodných spoločností a družstiev a o zmene a doplnení niektorých zákonov, keďže obchodník s cennými papiermi môže mať v zmysle § 54 ods. 1 len formu akciovej spoločnosti.

Obdobná úprava je obsiahnutá aj v § 2 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

K Čl. XI

(Zákon o burze cenných papierov)

K bodom 1-4

Legislatívno-technická zmena v súvislosti s navrhovanými zmenami.

K Čl. XII

(Zákon o účtovníctve)

Cieľom zmien v návrhu zákona o účtovníctve je zosúladenie terminológie ustanovenej v návrhu zákona o premenách, cezhraničných premenách a o zmene právnej formy a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Dopĺňa sa ukončenie účtovania a zostavenie účtovnej závierky pri zmene právnej formy a cezhraničnej zmene právnej formy. V nadväznosti na prevzaté princípy stanovenia rozhodného dňa podľa súčasne platnej právnej úpravy Obchodného zákonníka, zostávajú zachované princípy ocenenia v zanikajúcej účtovnej jednotke a prechod majetku a záväzkov na nástupnícku účtovnú jednotku.

K bodu 1

V § 2 ods. 11 sa zmenou reaguje na definície zapracované v návrhu zákona o premenách, cezhraničných premenách a o zmene právnej formy a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Spoločným pojmom pre zlúčenie, splynutie a rozdelenie je premena alebo cezhraničná premena, pričom právnym nástupcom sa stáva novovzniknutá účtovná jednotka.

K bodu 2

V súlade s doterajšími princípmi, ktoré sú prevzaté do zákona o premenách z Obchodného zákonníka je upravené stanovenie rozhodného dňa na účely účtovníctva. Ide o deň, ktorý je určený v projekte premeny a od tohto dňa sa úkony zanikajúcej účtovnej jednotky považujú z hľadiska účtovníctva za úkony vykonané na účet nástupníckej účtovnej jednotky. Tento deň môže byť určený spätne pred samotným vypracovaním alebo schválením projektu premeny, môže byť určený až po schválení projektu premeny, ale najneskôr do dňa právnych účinkov premeny. Rozhodný deň, ktorý je stanovený spätne, môže byť určený v projekte premeny najskôr k prvému dňu účtovného obdobia, v ktorom je vypracovaný projekt premeny za predpokladu, že účtovná závierka zostavená ku dňu, ktorý predchádza tomuto dňu, nebola schválená príslušným orgánom. V prípade odštiepenia nastávajú tieto účinky len vo vzťahu k majetku a záväzkom, ktoré majú v zmysle projektu premeny prejsť na nástupnícke účtovné jednotky. Uvedené ustanovenie rešpektuje všeobecný princíp zakotvený v § 16 ods. 10 zákona o účtovníctve, na základe ktorého je možné upraviť položky účtovnej závierky do času jej schválenia príslušným orgánom. Ustanovenie upravuje vedenie účtovníctva od rozhodného dňa do dňa právnych účinkov, v prípade ak nástupnícka účtovná jednotka je novozaložená spoločnosť, ktorá k rozhodnému dňu ešte nevznikla. V danom prípade za nástupnícku účtovnú jednotku vedie účtovníctvo a zostavuje účtovnú závierku premenou zanikajúca účtovná jednotka, pričom má povinnosť pri vedení účtovníctva postupovať tak, aby bolo možné jednoznačne vyčíslieť majetok, záväzky a výsledok hospodárenia premenou zanikajúcej účtovnej jednotky alebo odštiepením rozdeľovanej časti imania, a to z dôvodu, ak by nenastali právne účinky premeny alebo cezhraničnej premeny. V súlade so znením zákona o premenách sa upravujú odkazy pre poznámky pod čiarou.

K bodu 3

Rozhodný deň nemusí byť totožný s dňom právnych účinkov premeny. Môže byť stanovený pred dňom kedy nastávajú právne účinky premeny. Zákon o účtovníctve upravuje, aby

nástupnícka účtovná jednotka otvorila účtovné knihy a zostavila otváraciu súvahu aj v prípade, ak ide o zlúčenie, kedy nástupníckou účtovnou jednotkou je jestvujúca účtovná jednotka, ktorá k tomu dňu prevezme do účtovníctva jednotlivé položky majetku a záväzkov a vlastné imania na základe projektu premeny a princípov účtovníctva. V prípade, ak nástupnícka účtovná jednotka k rozhodnému dňu ešte nevznikla, otvorí účtovné knihy za nástupnícku účtovnú jednotku premenou zanikajúca účtovná jednotka. V prípade cezhraničnej premeny, kedy zanikajúcou právnickou osobou je zahraničný subjekt a nástupníckou účtovnou jednotkou sa stáva novovzniknutá slovenská účtovná jednotka, táto otvorí účtovné knihy a otváraciu súvahu ku dňu právnych účinkov cezhraničnej premeny a k tomu dňu zaúčtuje všetky účtovné prípady od rozhodného dňa do dňa právnych účinkov

premeny.

K bodu 4

V nadväznosti na právnu úpravu cezhraničnej zmeny právnej formy, a to z dôvodu zmeny sídla do iného cieľového štátu nastáva výmaz účtovnej jednotky, ktorou je obchodná spoločnosť alebo družstvo z obchodného registra. K tomu dňu zaniká obchodná spoločnosť alebo družstvo ako účtovná jednotka a posledný štatutárny orgán je povinný zabezpečiť ukončenie vedenia účtovníctva, zostavenie účtovnej závierky a jej uloženie do registra účtovných závierok.

K bodu 5

Ak ide o zmenu právnej formy v nadväznosti na zákon o premenách, pričom právny nástupca je opäť slovenská účtovná jednotka, predmetom úpravy je povinnosť zostavenia priebežnej účtovnej závierky ku dňu účinnosti zmeny právnej formy.

K bodu 6

Ide o legislatívno-technickú úpravu zosúladenia odkazov pod čiarou v súlade s navrhovanými zmenami.

K bodu 7

Nemení sa spôsob ukladania dokumentov pri premenách, ostáva zachovaná možnosť, aby za zanikajúcu účtovnú jednotku ukladala dokumenty do registra účtovných závierok nástupnícka účtovná jednotka. Do dňa účinkov premeny môže ukladať dokumenty do registra účtovných závierok nástupnícka účtovná jednotka.

K bodu 8

Princíp ocenenia majetku a záväzkov pri premenách oproti súčasne platnému zákonu pri zlúčení, splnutí alebo rozdelení ostáva nezmenený. Principiálne zanikajúca účtovná jednotka oceňuje ku dňu, ktorý predchádza rozhodnému dňu majetok a záväzky reálnou

hodnotou (okrem v prípade, ak nástupnícka právnická osoba nie je slovenskou účtovnou jednotkou). Nástupnícka účtovná jednotka preberá od zanikajúcej účtovnej jednotky majetok a záväzky k rozhodnému dňu v ocenení reálnou hodnotou. V prípade odštiepenia ide o ocenenie majetku a záväzkov, ktoré sú predmetom odštepovanej časti imania.

K bodu 9

Princíp ocenenia majetku a záväzkov pri premenách oproti súčasne platnému zákonu pri zlúčení, splnutí alebo rozdelení ostáva nezmenený. Zanikajúca účtovná jednotka má povinnosť oceniť majetok a záväzky na reálnu hodnotu ku dňu, ktorý predchádza rozhodnému dňu. V prípade odštiepenia predmetom ocenenia je majetok a záväzky odštiepením rozdeľovanej účtovnej jednotky. V prípade cezhraničných premien, ak

nástupcom nebude slovenská účtovná jednotka, nevzniká povinnosť preceniť majetok a záväzky na reálnu hodnotu ku dňu, ktorý predchádza rozhodnému dňu. V prípade, ak nástupca bude mať sídlo v zahraničí, ale ostáva podnikateľ na území SR prostredníctvom organizačnej zložky t.j. slovenskej účtovnej jednotky, vzniká povinnosť precenenia majetku a záväzkov reálnou hodnotou ku dňu, ktorý predchádza rozhodnému dňu.

K bodu 10

Upravujú sa ustanovenia účinnosti návrhu zákona o účtovníctve v priamej previazanosti so schválením projektu premeny, a to v nadväznosti na návrh zákona o premenách, cezhraničných premenách a o zmene právnej formy a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

K Čl. XIII

(Zákon o obchodnom registri)

K bodom 1 až 3

Vzhľadom na navrhovanú právnu úpravu sa navrhuje komplexne upraviť ustanovenia zákona o obchodnom registri, ktoré definujú aké skutočnosti sa pri ktorej transakcii do obchodného registra zapisujú.

K bodom 4 a 5

Legislatívno-technická zmena v nadväznosti na novú terminológiu a označenie citovaného predpisu.

K bodu 6

Legislatívno-technická zmena v nadväznosti na zmenu vnútorných odkazov.

K bodu 7

V zmysle požiadaviek návrhu zákona ukladá osvedčenie o cezhraničnej premene a cezhraničnej zmene právnej formy bezodkladne po jeho vydaní notár (§ 87). Uznesenie sa uloží do zbierky listín elektronicky a následne sa zašle prostredníctvom systému prepojenia registrov (BRIS) automatizovane obchodným registrom ďalších zúčastnených spoločností. Uvedené vyplýva z požiadaviek smernice, kedy sa v oblasti práva obchodných spoločností buduje ďalej na vybudovanom systéme BRIS a práve pri cezhraničnej mobilite spoločností sa jeho využitie značne využíva.

K bodu 8

Legislatívno-technická zmena v nadväznosti na zmenu vnútorných odkazov.

K bodom 9 až 11

Vzhľadom na navrhovanú právnu úpravu definujúcu neprípustnosť premeny a cezhraničnej premeny sa navrhuje právna úprava, v zmysle ktorej tieto skutočnosti preveruje obchodný register pri zápise premeny a cezhraničnej premeny do obchodného registra.

K bodu 12

Legislatívno-technická úprava v súvislosti so zmenami spojenými s predkladanou právnou úpravou.

K bodu 13

Predkladané ustanovenie v odseku 2 oddeľuje časť textu pôvodne obsiahnutú v odseku 1 tak, aby bola lepšie čitateľná. Navrhovaný odsek 3 predkladá právnu úpravu zápisu v spojení s premenou spoločností alebo družstiev.

K bodom 14 a 15

Legislatívno-technická úprava v súvislosti so zmenami spojenými s predkladanou právnou úpravou.

K bodu 16

Smernica (EÚ) 2019/2121 vyžaduje v každom prípade pri cezhraničných premenách výmenu informácií medzi obchodnými registrami členských štátov prostredníctvom systému prepojenia obchodných registrov (BRIS). Európska komisia dlhodobo prezentuje túto platformu ako predpoklad pre ďalšiu právnu úpravu na európskej úrovni spojenú s mobilitou spoločností.

Vyžaduje tak, aby obchodné register medzi sebou komunikovali prostredníctvom tejto platformy tak, aby na základe zasielaných notifikácií členské štáty ostatných zúčastnených

osôb vedeli, aký úkon vykonal obchodný register a či došlo k nadobudnutiu účinnosti danej cezhraničnej premeny. Uvedené ustanovenia sú transpozíciou požiadaviek smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení.

Ustanovenie §10f a § 10g sa týka cezhraničnej fúzie, kedy obchodný register nástupníckej spoločnosti (po tom, čo zapíše túto spoločnosť – na návrh danej spoločnosti) zašle notifikáciu obchodnému registru zanikajúcej spoločnosti, týkajúci sa toho, že transakcia nadobudla účinnosť (v zmysle smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení fúzia nadobúda účinnosť podľa právneho poriadku členského štátu nástupníckej spoločnosti). Na základe tejto notifikácie je obchodný register povinný vymazať zanikajúcu spoločnosť.

Ustanovenie §10h a § 10i sa týka cezhraničnej zmeny právnej formy, kedy obchodný register premenenej spoločnosti, teda spoločnosti po zmene právnej formy, (po tom, čo zapíše túto spoločnosť – na návrh danej spoločnosti) zašle notifikáciu obchodnému registru v ktorom bola spoločnosť zapísaná pred cezhraničnou zmenou právnej formy, týkajúcu sa toho, že transakcia nadobudla účinnosť (v zmysle smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení cezhraničná zmena právnej formy nadobúda účinnosť podľa právneho poriadku členského

štátu premennej spoločnosti). Na základe tejto notifikácie je obchodný register povinný vymazať zanikajúcu spoločnosť. Ustanovenie §10j, §10k a §10l sa týka cezhraničného rozdelenia. V danom prípade prebieha v rámci systému BRIS viacero notifikácií. Po zápise nástupníckych spoločností do obchodného registra (po tom, čo zapíše tieto spoločnosti na ich návrh) informujú príslušné obchodné registre obchodný register zanikajúcej spoločnosti o tom, že nástupnícke spoločnosti boli zapísané. Na základe tejto notifikácie je obchodný register zanikajúcej spoločnosti povinný vykonať výmaz spoločnosti a o tejto skutočnosti opätovne notifikovať cez BRIS obchodným registrom nástupníckych spoločností (v zmysle smernice (EÚ) 2017/1132 v platnom znení rozdelenie nadobúda účinnosť podľa právneho poriadku členského štátu rozdeľovanej spoločnosti). V prípade odštiepenia register rozdeľovanej spoločnosti sa výmaz nevykonáva, nakoľko rozdeľovaná spoločnosť nezaniká. Register zapíše zmeny zapísaných údajov rozdeľovanej spoločnosti (na základe návrhu spoločnosti) až po prijatí notifikácií o zápise nástupníckych spoločností a následne ich notifikuje o tom, že cezhraničné rozdelenie nadobudlo účinnosť.

K bodu 17

Legislatívno-technická zmena v nadväznosti na zabezpečenie odkazu na preberanú smernicu (EÚ) 2017/1132 v platnom znení.

Čl. XIV

(Zákon o dani z príjmov)

K bodu 1

Ustanovuje sa, že predmetom dane nie je príjem plynúci z dôvodu nadobudnutia nových akcií a podielov ako aj príjmu plynúceho z dôvodu ich výmeny pri premene obchodných spoločností alebo družstiev.

K bodom 2 a 3

Legislatívno technická zmena v nadväznosti na predkladanú úpravu.

K bodu 4

Navrhuje sa ustanoviť osobitný moment nadobudnutia priameho podielu na základnom imaní na účely uplatnenia oslobodenia príjmu (výnosu) z predaja akcií alebo obchodného podielu nadobudnutých odštiepením obchodných spoločností alebo družstiev. Týmto dňom nadobudnutia je deň zápisu do obchodného registra, ktorým nastávajú účinky odštiepenia, a to tak pre prípad, že ide o predaj akcií alebo obchodného podielu, ktoré:

- nadobudol v dôsledku odštiepenia nástupník od daňovníka, ktorý sa rozdeľuje odštiepením,
- nadobudol akcionár alebo spoločník na nástupníkovi daňovníka, ktorý sa rozdeľuje odštiepením.

K bodu 5

Nakoľko k vzniku oceňovacích rozdielov z precenenia majetku a záväzkov, ktoré môžu byť následne určené na výplatu spoločníkom, môže prichádzať celkovo pri všetkých druhoch premien, ide o legislatívno-technickú úpravu v prípade výplaty spoločníkom, ktorí sú daňovníkmi s obmedzenou daňovou povinnosťou a táto výplata im plynie zo zdroja na území Slovenskej republiky.

K bodu 6

Ide o legislatívno-technické doplnenie úpravy základu dane zo vzájomného započítania pohľadávok a záväzkov pri inštitúte odštiepenia v nadväznosti na jeho zavedenie v zákone o premenách obchodných spoločností.

K bodu 7

Ide o legislatívno-technickú úpravu v nadväznosti na doplnenie ustanovení týkajúcich sa úpravy základu dane pri inštitúte rozdelenia odštiepením obchodných spoločností alebo družstiev.

K bodu 8

Ide o legislatívno-technickú úpravu v nadväznosti na doplnenie ustanovení týkajúcich sa úpravy základu dane pri inštitúte rozdelenia odštiepením obchodných spoločností alebo družstiev.

K bodu 9

Ide o legislatívno-technické doplnenie úpravy základu dane pri osobitnom spôsobe zahrňovania kurzových rozdielov vznikajúcich v účtovníctve z dôvodu nezrealizovaného inkasa pohľadávok alebo neuhradených platieb záväzkov aj pri inštitúte odštiepenia v nadväznosti na jeho zavedenie v zákone o premenách obchodných spoločností. V prípade odštiepenia sa tento inštitút sprístupňuje pre nástupníka pri tých pohľadávkach a záväzkoch, ktoré sú predmetom odštiepenia.

K bodu 10

Ide o legislatívno-technickú úpravu v nadväznosti na doplnenie ustanovení týkajúcich sa úpravy základu dane pri inštitúte rozdelenia odštiepením obchodných spoločností alebo družstiev.

K bodu 11

Ide o legislatívno-technickú úpravu v nadväznosti na základné pojmy zavedené zákonom o premenách obchodných spoločností.

K bodu 12

V nadväznosti na zavedenie nového inštitútu rozdelenia obchodných spoločností alebo družstiev formou odštiepenia sa navrhuje doplniť v zákone o dani z príjmov úpravu základu dane u daňovníka, ktorý sa rozdeľuje odštiepením a aj u jeho nástupníka v reálnych hodnotách. Ustanovenie tiež obsahuje spôsob ocenenia majetku a záväzkov nadobudnutých nástupníkom a spôsob odpisovania takto získaného majetku. V ods. 5 až 9 sú ustanovené pravidlá úpravy základu dane a ocenenia majetku a záväzkov v prípade odštiepenia s cezhraničným prvkom. Ods. 11 obsahuje pravidlá zdanenia, ak príde k výplate oceňovacích rozdielov z precenia pri odštiepení pri uplatnení reálnych hodnôt.

K bodu 14

Ide o legislatívno-technickú úpravu v nadväznosti na základné pojmy zavedené zákonom o premenách obchodných spoločností.

K bodu 15

Ide o legislatívno-technickú úpravu v nadväznosti na základné pojmy zavedené zákonom o premenách obchodných spoločností

K bodu 16

V nadväznosti na zavedenie nového inštitútu rozdelenia obchodných spoločností alebo družstiev formou odštiepenia sa navrhuje doplniť v zákone o dani z príjmov úpravu základu

dane u daňovníka, ktorý sa rozdeľuje odštiepením a aj u jeho nástupníka v pôvodných cenách. Ustanovenie tiež obsahuje spôsob ocenenia majetku a záväzkov nadobudnutých nástupníkom a spôsob odpisovania takto získaného majetku. V ods. 7 sú ustanovené podmienky na uplatnenie § 17ea, t. j. na uplatnenie prístupu úpravy základu dane a ocenenia pôvodnými cenami. Ods. 13 obsahuje pravidlá zdanenia, ak príde k výplate oceňovacích rozdielov z precenia pri odštiepení pri uplatnení pôvodných cien.

K bodu 17

Ide o legislatívno-technické doplnenie definície nehmotného majetku pri inštitúte odštiepenia v nadväznosti na jeho zavedenie v zákone o premenách obchodných spoločností.

K bodom 18 až 20

Doplňa sa stanovenie vstupnej ceny finančného majetku, ktorý vzniká alebo sa preberá nástupníkom v procese rozdelenia odštiepením obchodných spoločností alebo družstiev v závislosti od toho, či sa na účely úpravy základu dane postupovalo pri odštiepení v súlade s princípom reálnych hodnôt alebo pôvodných cien. Ak ide o finančný majetok akcionára alebo spoločníka daňovníka, ktorý sa rozdeľuje odštiepením, pri stanovení vstupnej ceny

jeho finančného majetku, ktorý mu ostane na daňovníkovi, ktorý sa rozdeľuje odštiepením a tiež ktorý získa na jeho nástupníka, sa bude vychádzať z pôvodného ocenenia akcií alebo obchodného podielu, ktorými boli tieto akcie alebo obchodný podiel ocenené pred odštiepením. Ocenenie finančného majetku sa následne stanoví v pomernej výške zodpovedajúcej pomeru vlastného imania daňovníka, ktorý sa rozdeľuje odštiepením prevzatého jeho nástupníkom. Týmto spôsobom sa tiež určí vstupná cena finančného majetku, ktorý ostane akcionárovi alebo spoločníkovi na daňovníkovi, ktorý sa rozdeľuje odštiepením po realizácii odštiepenia.

K bodom 21 až 23

Ide o legislatívno-technickú úpravu v nadväznosti na základné pojmy zavedené zákonom o premenách obchodných spoločností.

K bodu 24

Ide o legislatívno-technickú úpravu v nadväznosti na doplnenie ustanovení týkajúcich sa úpravy základu dane pri inštitúte rozdelenia odštiepením obchodných spoločností alebo družstiev v pôvodných cenách.

K bodu 25

Ide o legislatívno-technickú úpravu v nadväznosti na prijatie nového zákona o premenách, ktorý novo definuje rozdelenie ako formu premeny obchodných spoločností, ktoré sa

realizuje buď formou rozštiepenia, ktoré na účely zákona o dani z príjmov doteraz predstavovalo rozdelenie alebo formou odštiepenia. Preto bolo potrebné zosúladiť pojmy aj na účely zákona o dani z príjmov s pojmami podľa zákona o premenách obchodných spoločností alebo družstiev.

K Čl. XV

(Zákon o starobnom dôchodkovom sporení)

K bodom 1 a 2

Legislatívno-technické zmeny v súvislosti s navrhovanými zmenami, ktoré je potrebné reflektovať v zákone č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Čl. XVI

(Zákon o dani z pridanej hodnoty)

K bodom 1 a 2

Navrhuje sa ustanoviť, aby v prípade rozdelenia spoločnosti odštiepením, v rámci ktorého dochádza k prechodu hmotného alebo nehmotného majetku rozdeľovanej spoločnosti, registrovanej za platiteľa dane, na nástupnícku spoločnosť, sa táto nástupnícka spoločnosť stala *ex lege* platiteľom dane ku dňu účinnosti premeny, ak je zdaniteľnou osobou. Navrhuje

sa, aby sa platiteľom podľa § 4 zákona o DPH stala aj zdaniteľná osoba so sídlom v inom členskom štáte EÚ, resp. so sídlom v zmluvnom štáte Dohody o Európskom hospodárskom priestore, ktorá je nástupníckou spoločnosťou aj pri odštiepení v inom členskom štáte alebo v zmluvnom štáte alebo pri cezhraničnom odštiepení, ak prechádzané imanie rozdeľovanej obchodnej spoločnosti je možné na účely zákona o DPH považovať za prevádzkareň v tuzemsku. Ak nástupnícka spoločnosť nie je zdaniteľnou osobou, prechod hmotného alebo nehmotného majetku bude rozdeľovaná spoločnosť povinná vysporiadať v súlade s § 8 ods. 3 a § 9 ods. 2 a 3 zákona o DPH.

V prípade, ak sa platiteľom podľa § 4 ods. 4 písm. a), b) alebo písm. e) zákona o DPH stane zdaniteľná osoba so sídlom v inom štáte, navrhuje sa, aby doklady, ktoré je zdaniteľná osoba povinná predložiť na osvedčenie skutočnosti, na základe ktorej sa stala platiteľom, boli úradne overené; uvedená povinnosť sa nebude vyžadovať, ak sa táto skutočnosť zapisuje do obchodného registra (napríklad cezhraničné rozdelenie tuzemskej spoločnosti).

K bodu 3

V § 5 sa navrhuje ustanoviť, aby sa zahraničná osoba v určitých, presne vymedzených prípadoch, stala platiteľom zo zákona, podobne ako je tomu v prípade ustanovenia § 4 ods. 4 zákona o DPH. Dôvodom takéhoto návrhu je zachovanie kontinuity štatútu platiteľa v prípadoch, kedy na zahraničnú osobu, ktorá sa stáva právnym nástupcom platiteľa zaniknutého bez likvidácie, alebo ktorá je nástupníckou spoločnosťou platiteľa rozdeleného odštiepením alebo cezhraničným odštiepením, prechádza hmotný majetok alebo nehmotný majetok, ktorý by bol v prípade, že by išlo o dodanie tovaru alebo služby za protihodnotu,

posudzovaný podľa pravidiel zákona o DPH ustanovujúcich miesto dodania tovaru alebo služby za dodaný v tuzemsku. Navrhované prípady sa týkajú len situácií, kedy právny nástupca alebo nástupnícka spoločnosť bude aj v prípade, že nastala skutočnosť, na základe ktorej sa stala platiteľom, posudzovaná ako zahraničná osoba, teda v dôsledku, že nastane predmetná skutočnosť, jej nevznikne v tuzemsku prevádzkareň, keďže na takýto prípad sa vzťahuje ustanovenie § 4 ods. 4 zákona o DPH.

K bodom 4 a 5

Navrhované ustanovenia spresňujú doterajšie znenie § 10 ods. 1 zákona o DPH o skutočnosť, že nadobúdateľ podniku alebo časti podniku tvoriacej samostatnú organizačnú zložku sa na účely uplatňovania práv a povinností vyplývajúcich zo zákona o DPH, založených právnymi skutočnosťami, ku ktorým došlo po dni účinnosti prevodu, resp. vkladu, považuje v rozsahu na neho prevádzaného hmotného a nehmotného majetku za právneho nástupcu prevodcu, resp. vkladateľa podniku alebo jeho časti. Okrem už uplatňovaného ustanovenia § 54b zákona o DPH pôjde napríklad o práva a povinnosti vyplývajúce z § 53, 53b alebo § 81 zákona o DPH. Tieto následky nenastanú, ak ide o prevod, resp. vklad podniku alebo jeho časti tvoriacej samostatnú organizačnú zložku podľa navrhovaného § 10 ods. 2 zákona o DPH.

Súčasne sa z dôvodu právnej istoty navrhuje výslovne ustanoviť, že v prípade rozdelenia spoločnosti odštiepením (či už odštiepením zlúčením alebo odštiepením splynutím) alebo v prípade cezhraničného odštiepenia, sa za dodanie tovaru alebo služby nepovažuje prechod hmotného majetku alebo nehmotného majetku na nástupnícku spoločnosť, ak je táto ku dňu účinnosti premeny platiteľom (odštiepenie zlúčením) alebo sa platiteľom stáva podľa § 4 ods. 4 písm. e) alebo podľa § 5 ods. 3 písm. b) zákona o DPH (odštiepenie splynutím) alebo

podľa § 5 ods. 3 písm. c) zákona o DPH (cezhraničné odštiepenie) . Aj v tomto prípade sa nástupnícka spoločnosť považuje striktno v rozsahu prevádzaného majetku na účely zákona o DPH za právneho nástupcu rozdeľovanej spoločnosti. Z toho vyplýva, že nástupnícka spoločnosť nenadobúda práva a povinnosti z na ňu prejdených záväzkov, ak sa tieto nevzťahujú k majetku, ktorý je predmetom prechodu. Napríklad, ak na nástupnícku spoločnosť prešla povinnosť zaplatiť za tovar kúpený rozdeľovanou spoločnosťou, ktorá už tento tovar dodala tretej osobe, alebo ak predmetný tovar ostáva v majetku rozdeľovanej spoločnosti, rozdeľovaná spoločnosť ostáva naďalej povinná vykonať opravu odpočítanej dane podľa § 53b ods. 1 písm. a) zákona o DPH.

V prípade odštiepenia, resp. cezhraničného odštiepenia, podobne ako je posudzované právne nástupníctvo na účely zákona o DPH pri prevode, resp. vklade podniku platiteľa, je však právne následky právneho nástupníctva potrebné vykladať s ohľadom na právne následky, ku ktorým dochádza pri tejto forme premeny, keďže rozdeľovaná spoločnosť nezaniká. Z uvedeného vyplýva, že práva a povinnosti vyplývajúce zo zákona o DPH vo vzťahu k prechádzanému majetku budú nástupníckej spoločnosti vznikajú, len ak ku právnej skutočnosti, ktorá vznik práva alebo povinnosti založila, dôjde po dni účinnosti premeny. Napríklad, ak 100 dní od splatnosti záväzku za dodanie tovaru, za ktoré rozdeľovaná spoločnosť nezaplatila protihodnotu, uplynulo pred dňom účinnosti rozdelenia spoločnosti odštiepením, bude na splnenie povinnosti vyplývajúcej z § 53b ods. 1 písm. a) zákona o DPH povinná rozdeľovaná spoločnosť, a to bez ohľadu na skutočnosť, že následne dôjde

v dôsledku odštiepenia k prechodu tohto tovaru na nástupnícku spoločnosť spolu so záväzkom jeho úhrady. Následne, v prípade úplnej alebo čiastočnej úhrady tohto záväzku, ku ktorej dôjde po účinnosti premeny, nástupníckou spoločnosťou, bude táto oprávnená na vykonanie opravy opravenej odpočítanej dane podľa § 53b ods. 4 zákona o DPH.

K bodom 6 až 8

V prípade, že je predmetom prechodu investičný majetok podľa § 54 ods. 2 zákona o DPH, navrhuje sa, ako tomu je už v súčasnosti pri prevode, resp. vklade podniku alebo časti podniku, aby spoločnosť, ktorá sa rozdeľuje odštiepením resp. cezhraničným odštiepením, bola povinná oznámiť nástupníckej spoločnosti údaje týkajúce sa úpravy odpočítanej dane (§ 54, 54a a § 54d zákona o DPH), čím sa sleduje kontinuita pri uplatňovaní tohto inštitútu, tak z hľadiska plynutia obdobia na úpravu odpočítanej dane, ako aj z hľadiska presnosti uplatneného práva na odpočítanie dane. Ak k uvedenému odovzdaniu informácie nedôjde, navrhuje sa aj v prípade tejto formy premeny obchodnej spoločnosti ustanoviť právnu domnienku, ktorá predpokladá, že k odpočítaniu došlo rozdeľovanou spoločnosťou v plnej výške a v roku rozdelenia spoločnosti odštiepením alebo cezhraničným odštiepením.

K bodu 9

Navrhuje sa, aby daňová povinnosť podľa § 81 ods. 5 zákona o DPH nevznikala ani v prípade zániku platiteľa bez likvidácie, ktorého právny nástupca sa stáva platiteľom podľa navrhovaného § 5 ods. 3 písm. a) zákona o DPH.

K Čl. XVII

(Zákon o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon))

K bodu 1

Legislatívno-technická zmena v súvislosti so zmenami spojeným s predkladanou právnou úpravou.

K bodu 2

Uvedené ustanovenie súvisí s požiadavkou „prelicencovania“ nástupníckej spoločnosti, resp. pôvodného držiteľa povolenia v prípade zmeny právnej formy tak, aby boli zachované všetky podmienky na vydanie súhlasu a povolenia podľa atómového zákona. Je nevyhnutné, aby boli zachované podmienky mierového využívania jadrovej energie, zodpovedného a bezpečného nakladania s rádioaktívnym odpadom a vyhoretým jadrovým palivom a ďalšie aspekty zaručenia vysokej úrovne jadrovej bezpečnosti aj po premene, cezhraničnej premene, zmene a cezhraničnej zmene právnej formy.

K Čl. XVIII

(Zákon o európskej spoločnosti)

K bodom 1 a 2

Legislatívno-technická zmena v súvislosti so zmenou pojmov obsiahnutých v návrhu.

K bodom 3 až 5

Legislatívno-technická zmena v súvislosti s vypustením ustanovení obsiahnutých v pôvodných odkazoch.

K bodu 6

Legislatívno-technická zmena v súvislosti so zmenou pojmov obsiahnutých v návrhu.

K Čl. XXIX

(Zákon o zdravotných poisťovniach)

Legislatívno-technická zmena v súvislosti s navrhovanými zmenami.

K Čl. XX

(Zákon o doplnkovom dôchodkovom sporení)

K bodom 1 a 2

Legislatívno-technická zmena v súvislosti s navrhovanými zmenami.

K Čl. XXI

(Zákon o konkurze a reštrukturalizácii)

K bodom 1 až 5

Legislatívno-technické zmeny v súvislosti s navrhovanými zmenami.

K Čl. XXII

(Zákon o správcoch)

Navrhuje sa zaviesť informačná povinnosť správcu v prípade premeny alebo zmeny právnej formy, kedy je potrebné informovať ministerstvo v stanovenej lehote o tom, že takáto transakcia sa chystá.

K Čl. XXIII

(Zákon o európskom družstve)

K bodu 1

Legislatívno-technická zmena v súvislosti so zmenou pojmov obsiahnutých v návrhu.

K bodom 2 až 3

Legislatívno-technická zmena v súvislosti s vypustením ustanovení obsiahnutých v pôvodných odkazoch.

K Čl. XXIV

(Zákon o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov)

Legislatívno-technická zmena v súvislosti s navrhovanými zmenami.

K Čl. XXV

(Zákon o kolektívnom investovaní)

K bodu 1

Legislatívno-technická zmena v súvislosti s navrhovanými zmenami.

K bodu 2

V novelizačnom bode 2 je obsiahnutý odkaz na právne záväzné akty Európskej únie upravujúce podniky kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov po schválení projektu cezhraničnej zmeny právnej formy na akciovú spoločnosť. Ide o Smernicu Európskeho parlamentu a Rady [2009/65/ES](#) z 13. júla 2009 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) (Ú. v. EÚ L 302, 17. 11. 2009) v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/78/EÚ z 24. novembra 2010 (Ú. v. EÚ L 331, 15. 12. 2010). V danom predpise je zaužívané takéto odkazovanie na európsku legislatívu.

K bodu 3

V novelizačnom bode 3 sa odkazuje na právne záväzné akty Európskej únie upravujúce správcov alternatívnych investičných fondov a zahraničných alternatívnych investičných fondov. V danom prípade ide o Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ z 8. júna 2011 o správcoch alternatívnych investičných fondov a o zmene a doplnení smerníc 2003/41/ES a 2009/65/ES a nariadení (ES) č. 1060/2009 a (EÚ) č. 1095/2010 (Ú. v. EÚ L 174, 1. 7. 2011). V danom predpise je zaužívané takéto odkazovanie na európsku legislatívu.

K bodom 4 až 8

Legislatívno-technická zmena v súvislosti s navrhovanými zmenami.

Čl. XXVI

(Zákon o energetike)

Legislatívno-technická zmena v súvislosti s navrhovanými zmenami.

K Čl. XXVII

(Zákon o riešení krízových situácií na finančnom trhu)

K bodom 1 až 3

Legislatívno-technická zmena v súvislosti s navrhovanými zmenami.

K bodom 4 a 5

Legislatívno-technická zmena v nadväznosti na zabezpečenie odkazu na preberanú smernicu (EÚ) 2017/1132 v platnom znení.

Čl. XXVIII

(Zákon o poisťovníctve)

K bodu 1 a 3

Úprava v § 6 ods. 2 a § 8 ods. 2 zákona o poisťovníctve je navrhovaná z dôvodu potreby jasného zakotvenia neprípustnosti zmeny právnej formy poisťovne a zaistovne, keďže predmetné spoločnosti môžu mať v zmysle § 6 ods. 2 a § 8 ods. 2 len formu akciovej spoločnosti alebo európskej spoločnosti.

K bodu 2

Legislatívno-technické zmeny v súvislosti s navrhovanými zmenami v návrhu zákona. V novelizačnom bode sa používa spojenie „poisťovňa z iného členského štátu“. Ide o pojem zavedený v § 4 ods. 3 zákona č. 39/2015 Z. z. o poisťovníctve, ktorý je v tejto oblasti bežne zaužívaný.

K bodu 4

V súvislosti s možnosťou cezhraničnej zmeny právnej formy je potrebné zabezpečiť licenčný proces pre poisťovňu z iného členského štátu meniacu svoju právnu formu v súlade so slovenským obchodným právom. Na tieto účely sa navrhuje rozšírenie definície žiadateľa o povolenie na výkon poisťovacej a zaisťovacej činnosti s tým, že rozhodujúcim momentom je prijatie projektu cezhraničnej zmeny právnej formy príslušným orgánom.

K bodom 5 až 13

Legislatívno-technické zmeny v súvislosti s navrhovanými zmenami v návrhu zákona.

K Čl. XXIX

(Zákon o štatutárnom audite)

Legislatívno-technická zmena v súvislosti s navrhovanými zmenami.

Čl. XXX

(Zákon o trestnej zodpovednosti právnických osôb)

K bodu 1

Legislatívno-technická zmena v súvislosti s navrhovanými zmenami.

K bodu 2

K zmene, zrušeniu alebo zániku právnickej osoby sa pridáva aj predaj podniku ako úkon na nadobudnutie platnosti ktorého sa vyžaduje súhlas sudcu v zmysle predmetného ustanovenia. Uvedené sa navrhuje z dôvodu, aby takýto spôsob odčlenenia majetku v trestnom konaní nebol robený svojvoľne s cieľom zbavenia sa časti majetku spoločnosti, voči ktorej sa vedie trestné stíhanie.

K Čl. XXXI

(Zákon o hazardných hrách)

K bodom 1 a 2

Legislatívno-technická zmena v súvislosti s navrhovanými zmenami.

K Čl. XXXII

(Zákon o ochrane hospodárskej súťaže)

K bodom 1 až 4

Legislatívno-technická zmena v súvislosti s navrhovanými zmenami.

K Čl. XXXIII

(Zákon o riešení hroziaceho úpadku)

Legislatívno-technická zmena v súvislosti s navrhovanými zmenami.

K Čl. XXXIV

(Zákon o mediálnych službách)

Legislatívno-technická zmena v súvislosti s navrhovanými zmenami.

K Čl. XXXV

(Účinnosť)

Účinnosť návrhu zákona sa navrhuje k 1. marcu 2024.

V Bratislave, 14. apríl 2023

Eduard Heger, v.r.
predseda vlády Slovenskej republiky

Viliam Karas, v.r.
minister spravodlivosti Slovenskej republiky

